

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDEKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

BIRDETÉSEK:
4-heteses példányok egyenként 20 fillér
minden következőnél 15 fillér

Nyitási díj 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyetemi
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 259.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1908.

FELKELŐ SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, április 12.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezérollok: A balpárt Aradon.
- Az aradvidéki tanítóegyesület.
- A delegációkat ózra hiasztják.
- Hét nap hangulatai.
- A titokzatos audiencla.
- Botrányok egy szobor körül.
- Amirői beszélek.
- Becsapott képviselő.
- Tarkaságok.
- A tavasz Arad.
- Aktuális emberek.
- A szobor.
- A majális.
- Ünnepelnek a rabok.
- Tárca: Ez már így van . . . Irta: Lia.

A balpárt Aradon.

Arad, április 11.

Arad sohase volt mohó földje a politikai hitujításnak. Valahány új párt a magyar politikában prófétát és hívőket talált, mindenik hosszú vándorlás után jutott Aradra s még több időbe került, amíg itt győzelmes tábort üthetett. Amíg a szabadelvű párt itt uralkodóvá lett, Falk Miksának is meg kellett egyszer ezzel a programmal buknia. A függetlenségi párt is csak több vereség után váltotta fel azt Arad politikai trónusán. A Bánffy-pártnak Aradon mindez ideig egy tagja van, — ha ugyan ez az egy is, titkos értekezleten, az aradi párt fölösztatását nem határozta el. Az alkotmánypártnak, tudunkkal, szintén csak egy hivatalosan elismert tagja van itt. Egy fecske pedig nem csinál pártot, pártlapot, pártkört, amelyek a politi-

kai érvényesülésnek kellékei. A demok-rata-párt, amelyről az utolsó képviselő-választás fölbuzdulása után azt lehetett hinni, hogy a közügyekben és a politikai életben állandó cselekvésre szerzett belépő jegyet, teljesen besüppedt a részvétlenségbe s ugyanakkor, amidőn az aradi demok-rata-kör alapszabályait jóváhagyták, a kör jóformán el volt már temetve. Nem egészen indokolatlan az aradiaknak ez a konzervativizmusa, akik azt tapasztalták, hogy a rossz után csak rosszabb következik. Ennélfogva már elejétől kezdve bizalmatlanok minden iránt, ami új. Minden párt világot megváltó jelszavakkal jött — és a barsnyszékekhez ment.

Ilyen rideg vendéglátogatók közé jellenti be a jövetelét az ország legifjabb politikai alakulása, a balpárt. A husvéti vakáció alatt, így adják hírül, Aradon négyülést fognak tartani.

Az a sok kicsinyes ócsárlás, amelyet a kormánypárt idegestürelmetlenségeszört a balpártra, nem vonta el a rokonszenvet ettől a tüzes, ifjú ellenzéki párttól. Némelyek a bölcseségnek, a politikai tudásnak és a szakértésnek híját róják fel a balpártnak. Van benne valami. De az ellenzéki politikát ritkán kezdték meg a bölcsék és a tudósok. Fiatalság kell hozzá, féktelen, kétfelé nem néző ifjuság, amely nem félti a bőrét a gunytól, a kicsinyléstől. Abszolút tárgyilagossággal nem lehet ellenzéki politikát csinálni — mondta a régi, Sándor-utcai folyosónak egy igazmondója. Hiszen okot, mentséget a kormány minden dolgára lehet találni. Az emberi érzések

szerint föltehető, hogy a miniszterek is szivesebben cselekednék azt, ami köz-örömet keltő, mint azt, amit politikai kényszerűség parancsol, bár kellemetlen, vagy a mi csak némelyeknek jó, sokaknak azonban rossz. Az igazi ellenzéki politika nem keresi a végtelen logikát, hanem törtet előre a maga útján. Ha jót is tapos, igazat bánt, — de vele irtja a rosszat, a dudvát. A bölcsesség átveheti a gyepőt akkor, amikor tömött sorokban, megépített uton, kellő erővel halad az ellenzék.

A balpárt rövid idő alatt nagy tetszést hódított. Kettőnek köszönhetette ezt: ellenzéki működését olyan időben kezdte meg, amikor a koalíció elbizakodottsága a leg-szélsőbb határokba csapott, amikor örök hatalma tudatában minden elvtagadásra késznek mutatkozott — s amikor mindezek miatt legnagyobb volt a szomjuság a kemény, ellenzéki hang, a vétkekre suhintó korbács után. A balpárt vállalta az ellenzéki szerepet, amikor mindenkit, aki a nemzeti korszak működésével elégedetlen volt, a darabontok rokonának, a nemzeti-ségek barátjának és a horvátokkal egy pokrócon árulónak nevezett a szent szövetség. A balpártnak ezek mindenesetre érdemei, amelyek legalább is egy értékűek a kormánypártban nyüzsgő bölcsességgel és tudással, különösen, amikor ez utóbbiaknak egyáltalán nem jut tér az érvényesülésre.

Már most: mély gyökeret foglal-e Aradon a balpárt elültetésre váró fája? Azt hisszük, hogy nem. S ennek van egyéb

A hétről.

A dunaparti iskolában . . .

A dunaparti iskolában,
Ahol három tanár tanít,
Felfedve hallgatóinak a
Szómegevonások titkait,
A dunaparti iskolában,
Hol rajzanak a honatyák,
A boldogság, öröm, vidám arc
Vert máttul fogva ott tanyát.

Örvendenek a honfiacsok,
Hogy itt a szép vakáció,
Munkátlanág után pihenni,
Ujból henyélni, ah! mi jó.
Nincsen szebb szó — főként minálunk, —
Mint ez az egy szó, hogy: „szünet“,
A honfiak lelkét e szóra
Mennyi érzés csapja meg.

Rég nem volt oly jó a tanár se,
Mint a tegnapi szép napon,
Mikor kecses hangon kimondá:
„Eljött a legjobb alkalom
Egy kissé már vakációzni
Néhány munkátlan bétén át,

A szünidőt — mulassatok jól! —
Ime, elrendelem tehát.

S a dunaparti iskolát e
Szókra oly „vivát“ verte fel,
Mint hogyha Bécs falát (mint Mátyás)
Foglalták volna éppen el.
A dunaparti iskolának
Még kisebb gondja is nagyobb
Mint ódon Béccsel perbe szállni,
Mikor ordót is kaphat ott.

. . . Magyar verejték támogatja
A dunaparti iskolát,
Magyar verejtéken tanulnak
Az iskolázó honatyák.
S nem szolgálta ily szolgálta módon
Még senki Béccsel tán soha,
Mint e magyar kenyéren élő
Magyar hon-mentő iskola.

— Most szétmentek vakációzni,
Tanár, tanítvány egyaránt,
S beszélnek majd . . . beszámolóznak . . .
„Ezt tettük mi . . ! Ez nem hibánk . . !“
És még Hortit se ünnepelte
Ma este oly forrón Arad,
Ahogy a honfi-iskolások
Ünnepelik majd magukat.

Ezek azok a negyvennyolcas
Győzelmes iskolás fiúk,
Kiknek mindegyike derék Bécs
Kerítőhálójába jut.
Harcolnak a reakcióért,
(E párt már jó uton halad),
S torkuk mélyéből éljeneznek
Keresztes hős Barkóczynek.

Csatáznak és pofont ígérnek,
Lelkük a harci vágtyól ég,
A szájkosárt is megszavazzák,
Hisz ez hozzájuk illik ép . .
Leszerelnek az obstruálók,
Minden magyar tűz szalmaláng,
Vakáció vagy munka . . . mindegy,
Ez is, az is bajt hoz reánk.

Honatyá-iskolás fiúcsok!
Pihenjétek minél tovább,
Nem látjuk addig. — hogy a férfi
Hogy adja fel elvét, szavát.
Ki szájával küzd s karja is van,
Az üssön is bátran vele,
Mint Wladimir, a szép szavaknak
S a desiu desicu mestere.

Pártos.

oka is, mint a fönnebb említett, nehezen mozduló konzervativizmus.

Alig lehet valahol több rejtett elégedetlenség, suttogó utálat, sőt ki-kitörő fölbáborodás, mint amennyi Aradon a nemzeti kormány működése óta felgyülemlett. Emberek, akik a forumon a kormánytiszteletnek kénytelenek áldozni, a bizalmas kör védelme alatt habzó dühvel beszélnek a diadalmas tudatlanságnak, a protekciónak, a politikai jutalmazásnak azon túltengéséről, amely nap-napra megnyilatkozik. Akik a nyílt színen óvatosan kerülnek a felekezeti kérdéseket, magukba zárkózva mindjobban megdöbbennek a klerikális háló akadálytalan szétterpeszkedéséről. Nemcsak a régi szabadelvű párt tagjai érznek így, a kiket ez a közös elégedetlenség jobban összetart, mint valaha a pártfegyelem. De még inkább azok, akik azelőtt is függetlenségi pártiak voltak. Valahányszor a többség régi programjából dob egy-egy darabot a bécsi politika gyomrába, valahányszor kvótát szavaznak, vagy Lipót-rendet kötnek, új és új szemrehányásokkal illetik magukat ezek, amiért az ő szavazatuknak, az ő lelkesedésüknek és az ő tövises ellenzéki munkájoknak is részvevő abban, hogy a hatalomra bizott negyvennyolcas párt ezt az elvtelen, erkölcsi tartalom híján levő szerepet lejátszhassa. Azt lehetne mondani, hogy a koalíciós kormány Aradon több hivatást szerzett a volt szabadelvű pártok, mint valaha Tisza István. Annyira egygyé olvadnak a zugolódásban a régi szabadelvűek és a régi negyvennyolcasok.

Ilyen, elégedetlenségtől szikkadt talaj különösen alkalmasnak tetszik az ellenzéki vizekre. S mégis, azt hisszük, nem a balpárt esője lesz az, amely erős folyónak vághat itt eret. A balpárt olyan politikát elevenít ujja, amelyben egyszer csalódtak. Tudjuk: nem a politikában, hanem annak embereiben. És mégis. Az eszközül fölhasznált elvek a játékokban maguk is megkoptak. Amit a rossz negyvennyolcasok elrontottak, azt aligha javítják ki, akik jobb negyvennyolcasoknak

látszanak. Ők csak hasznos akadályai lehetnek a további rombolásnak; az igazi alkotás azokra vár, akik egyáltalán nem negyvennyolcasok, akik nem erre az öreg jelszóra építik programjukat.

Arad pedig — vár. Mire, meddig, nem lehet tudni. A fásult, komor elégedetlenséggel szeptett várakozás alatt kétszer-háromszor is meg fog esni, hogy ennek az utált kormányának és megítélt többségnek támogatására küld képviselőt. Ilyenkor azt szoktuk mondani: mi úgy se tudjuk megváltoztatni a világot. S abban keresünk vigasztalást, hogy az a személy, akinek révén a kormánynak adunk bizalmat, előtünk kedves ember, vagy pedig azzal, hogy hasznára lehet ami szűkebb érdekeinknek. A várakozás végén pedig eljön az a pártalakulás, amelynek sejtése, óhajta benn él az ország százezer békétlenjének vérében, csak még azt nem tudjuk, hogy mikép, kivei, s mikor pattan a porondra.

Amikor a politikai pályadíjat még nem akarjuk kiadni, a balpártnak nem lehet nagyon értékes a rokonszenves elismerés, amelylyel a biztató tehetségét elismerjük. A képnek, amelyet Arad politikai lelkéről festettünk, nem lehet az a célja, hogy őket az aradi próbálkozásról elrebbenteni vagy csak lebeszélni akarjuk. Jöjjenek el; utóvégre az akadémiai drámapályázatoknál is megeshet, hogy a mellőzött éri a szinpadi sikert. De azokban a pillanatokban, amelyek a kopogást a belépéstől elválasztják, önmagunk előtt számot adunk az érzések felől, amelyekkel az érkező iránt viseltetünk. S úgy vagyunk, mint a kérőt fogadó kisasszony ilyenkor: szép is, dőlceg is a kérő, bizonyára jó párti is, — de hiába, mégse az, akit várunk!

Uj királyi tanácsos A király *Kassai Gusztáv dr. budapesti tanárképző intézet* nyugalmazott tanár és tudomány-egyetemi magántanárnak, a tanügy terén kifejtett sok évi eredményes működésével szerzett érdemei elismerésül, a királyi tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

Az aradvidéki tanítóegyesület közgyűlése.

Két napos tanácskozás.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, Április 11.

Arad és a vármegye tanítóegyesülete egyike a legkomolyabb és a legfontosabb közművelődési egyesületeknek, mert úgy népoktatási kérdéseknek, mint a tanítói érdekeknek hivatott szószólója. Becsületes munkásságának és hasznos törekvéseinek jutalma volt az a kitüntetés, hogy a múlt évi közgyűlésen részt vett a magyar népnevelés vezére: *Apponyi Albert* gróf közoktatásügyi miniszter. A tanítóegyesület igen sok és szép munkát végzett. Az Eötvös-alapnál létesített alapítványi helyén évenként két tanító fia végezheti egyetemi tanulmányait, itt van a D. M. K. E.-vel együttesen létesített konviktus mely szintén a vidék tanítószolgálatát nehéz helyzetén segít. E közjóléti intézmények létesítése mellett hallatta szavát a közoktatásügy minden fontos kérdésében s véleményét az illetékes tényezők mindig figyelembe vették.

Az Aradvidéki Tanítóegyesület elnöksége most foglalkozik a közgyűlés előkészítésével. Az elnök vezetése alatt tanácskozások voltak a tárgysorozat megállapítására, elmondhatjuk, hogy az évi közgyűlés is méltóan sorakozik a többihez. Az idei gyűlés május közepe táján lesz s két napig fog tartani. Az első nap este a tanítószolgálatot érdeklő belső ügyeket tárgyalják, ez lesz az adminisztratív dolgok elintézése. Itt azonban két fontos s a tanítószolgálatot érdeklő kérdésben fognak határozni. Az egyik az országos bizottság, a tanítószolgálat egyetemének szervezőjének kérdése, amelyet *Sófalvi György* ismertet: a másik pedig a tanítói állás jogviszonya, erről *Czobor Ottó* fog értekezni. Az utóbbi kérdést aktuálissá tette a közigazgatási bíróságnak egy döntvénye, amely a tanítószolgálat korpótlék- és nyugdíjigénye szempontjából igen jelentős.

Nem kevésbé érdekes a második napi tanácskozás is. Itt két országos hírű szaktekintély tart majd előadást. *Györgyi Aladár*, az országos iparművészeti egyesület főtitkára a népi iskolai rajzoktatásról tart gyakorlati tanítással

Ez már így van . . .

Írta: Lla.

A szálloda ablakából nézte a tennisezőket. Nézte az eleven fiatal lányokat, amint piros arccal, pajzán jó kedvvel futkároztak ide-oda, miközben lenge szoknyájuk alól kacéran bukkant elő formás bokájuk. E percben úgy irigyelte tőlük ezt az életveséget. Miért nem ilyen ő is? Miért nem futkározik ő is oly vidáman a többi között? Miért nem tud ő is úgy örülni az életnek, mint a többiek?

Behunyta a szemét és analizálni kezdte önmagát. Ilyenkor mindig arra az eredményre jutott, hogy az egyszerű, kevésbé szép lányok lélekben hamar megöregszenek. A testük bár fiatal, a lelkük azonban annál több viszontagságon megy keresztül. Ő is ezek közé tartozott.

— Nem fekszik le egy rövid időre? Jót tenne a délutáni pihenés. Ugyis oly sápadt — szólott hozzá a miss.

— Az alvás még bágyadtabbá tesz, felelte egykedvűen és tovább bámulta a szabadban mulató fiatalságot.

— Vagy menjen tenniszezni. Egy kis mozgás edzi a testét.

— Nem megyek . . . felelte még egykedvűben.

A miss erre nem szólt semmit, csak a fejét nógatta.

— Én tudom, mit gondol magában most miss, — folytatta a leány. Furcsának találja az én egykedvűségemet. Ugy-e? Valami különö-

set lát abban, hogy huszonegy esztendősen létemre oly egyoldalulag veszek mindent. Lássá miss, én irigylem azokat, akik örülni tudnak az életnek. Én is szeretnék paikos, fürge, vidám lenni, de nem tudok . . .

A leány közelebb lépett a misshez és hal-kan kérdezte:

— Mondja, ismeri maga a boldogságot? Volt-e életében igazán boldog?

— Miért kérdezi ezt Bábó?

— Szeretném hallani valakitől, milyen az a boldogság? Mert én nem ismerem ezt. Egy éve, mióta magával együtt vagyok, alig látható derültnek arcomat. Jól tudom, némán figyelt, de monoton kedélyemnek okát mégsem kérdezte soha. Tudom, az apám azt mondta magának, hogy vérszegény, ideges vagyok. Azt is tudom, hogy az orvos ajánlatára küldött erre az exotikus helyre. Nem vagyok én ideges, nem vagyok beteg, csak kissé excentrikus vagyok. És ezt az excentrikusságot oly impressiók keltették bennem, melyek teljesen kiölik belőlem az élet utáni vágyat. Ha csak lehet, kerülöm a társaságot. És tudja miért? Most egy nagyon őszinte kijelentést teszek: az asszony személyek miatt. Furcsa kijelentés ez, ugye? Nekem rendkívül különös fogalmaim vannak a szépségről. Én gyűlölöm a szép nőket. Valahányszor egy életerős, szép arcú teremtést látok, eszembe jut a kívánatos piros alma, mely belül férges . . . A testvéreménem is a szép kacér nő áldozata lett. Páratlan jólelkű teremtés volt, mindenki szerette, tisztelte, csak az ura nem méltányolta érdem szerint jóságát. Más

nőt tüntetett ki kegyeivel. Egy rózsás bőrű, üres lelkű asszonyt. És ezt nem tudta szegény néném elviseelni . . .

Nem a szépséget gyűlölöm a nőben. Hanem azokat a tulajdonságokat, melylyel a szépség fel van ruházva. A szép nő lehet akaratos, büszke, hamis. Lelkében ezer démon is aközhatik, ez mit sem esz. Szépsége mindenek felett uralkodik, mindent eltakar, mindent legyőz!

Ne értven félre a miss, Ne gondolja, hogy az irigység hozza ajkamra a szavakat. A tulajdonképeni ellenszenvet a férfi születe bennem, akit csak a látszat ragad el, de belső értékét nem vizsgálja semminek. Így van a férfi a nővel szemben. Ha egy szép teremtést lát, bomol, szalad utána, nem gondolva arra, hogy e külső báj csak káprázat lehet . . . De hagyjuk ezt miss. Hagyjuk.

Bábó eljött az ablaktól és rezignáltan folytatta:

— Én nem tudok örülni semminek. Csak a mélabus dolgok iránt vagyok fogékony. Csak a fájdalom talál igazi fészket lelkemben. Nincs az életben semmi, ami boldogítani tudna. Semmi!

— Semmi? Bábó így nem beszélhet egy leány, akinek szíve van. Mert magának is csak ép úgy van szíve, mint minden leánynak. A szív jogairól sem szabad megfeledkeznie. Foglalkozék kissé behatódobban szívével és meglássa, nem lesz olyan zord az élet. Keresse az élet ideális oldalait, vesse el magától a realizmust és meglátja Bábó, édesnek találja az életet . . .

— Csak a szív jogairól ne beszéljen, miss. Csak erről ne. Mert hiába vannak a szívnek jo-

kapcsolatos előadást. A nagyérdékű előadás után megtekinthet majd nemcsak a tanítóság, hanem a közönség is egy igen értékes rajzképzést, ez két napon át lesz látható. Itt feltűnést fog kelteni az amerikai és japán rész, amely a szakköröket is meglepte. A népiskola gazdasági irányu oktatását fogja elősegíteni Jablonovszky József dr., a központi rovarváltó állomás vezetőjének élvezetes előadása.

Az utóbbi diszközgyűlést valószínűleg vasárnapi napon fogja tartani az egyesület s vezetésére felkéri a minden közérdekű ügyekért áldozó és a népoktatás munkásainak jóakaratu pártfogóját: *Károlyi Gyula* gróf főispánt.

A magyar népoktatás nagy változások előtt áll. Az a modern szellem, amely az új tantervet áthatja, kell hogy érvényesüljön a gyakorlatban is. A tanítóság anyagi helyzetének rendezése, amely érezhető lesz, ha a törvény életbe lép, hatással lesz a népiskola színvonalának emelésénél is.

A magyar tanítóság buzgó munkássága a nemzeti állam talpkövének erősítése. Ezt elősegíti a társadalom minden gondolkozni tudó tényezője.

A delegációkat őszre halasztják.

A szerb izgatók kiüldözése.

Aehrenthal utjának célja.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Arad, április 11.

Aehrenthal báró külügyminiszter budapesti utazásáról, a sok titokzatos és bizonytalan hírtömkelegetől mind valószínűbbé válik, hogy annak nem csupán udvariassági jelentősége van. Habár a külügyminiszter közvetlen környezete megcáfolja azt a hírt, mintha Aehrenthal báró külön küldetésben járna a magyar fővárosban, annyit elismernek, hogy fontos politikai folyó ügyek tették szükségessé

az utazást. Ezzel hivatalosan is el van ismerve, hogy elsőrangú politikai célok vezették a minisztert Budapestre: *még pedig a delegációk ülésszakának őszre való elhalasztása.*

A májusban összeülő delegacionális ülésen ugyanis, a katonai kérdések körül olyan nagyarányú és éles viták, sőt összeütközések lennének, úgy hogy *ettől az ülésszaktól magyar pártalakulások megindítását várják a politikai körök.* Ezt nemcsak az újságok mondják, hanem ezt maga *Kossuth Ferenc* is kijelentette. Mert legutóbb tartott beszédjének ez az értelme azok előtt, kik be vannak avatva *Aehrenthal* utjának céljába. A tisztí fizetések kérdése az a mustármag, melyből a nagy politikai válság kifog alakulni s amely a mozgalmat megindítja oly irányban, hogy a mai parlamenti helyzet helyébe egy teljesen új kerüljön.

Miért halasztják el a delegációs üléseket.

A katonatiszti fizetések kérdése a legutóbbi delegációs ülésszak óta nem változott. Két teljesen ellentétes nézet áll szemben egymással. Egyrésztől *Aehrenthal* és *Schönaich* miniszterek kabinetkérdésnek tekintik azt, hogy már a májusban összeülő delegáció megszavazza a jövő évben életbelépő magasabb fizetéseket. Másrésztől a függetlenségi párt, ha nem is követel nemzeti vívmányokat a fizetésemelésért, de azt már most akarja biztosítani, még pedig a legkompetensebb helyről kapott garantálással, hogy *az átmeneti idő leteltével a magyar politikai életben azt a helyet foglalhassa el, mely a pártot a saját felfogása szerint megilleti.*

Látható ebből is, hogy a fizetésemelés mennyire bele van szövődve a magyar politika minden aktuális kérdésébe.

A függetlenségi pártnak az a nézete, hogy ma sokkal több nehézséggel jár a fizetés emelést megszavazni mint februárban. Akkor úgy tűnt volna fel a dolog, hogy az emeléshez szükséges néhány milliót csupa előzékenységből adja a delegáció, de ma olyan színezete van a helyzetnek, hogy az osztrák pressió hatásának tekintenek a választók az engedékeny-

séget és ma ezt, hatásosabban használnák ki a párt ellen, mint néhány hónappal ezelőtt.

Nem lenne ilyen kínos a helyzet, ha a közös miniszterek nem ragaszkodnának ahhoz, hogy már májusban foglalkozzanak a delegációk a kérdéssel. De még élénken él mindenben a februári delegációkban lefolyt események hatása.

Ezenkívül még vannak okok, melyeknek következtében még a függetlenségi párt oly tagjai is, kik februárban a tisztifizetések emelése mellett kardoskodtak, ma intranszigenz ellenzólívé lettek.

Ezek ugyanis rossz néven veszik a bécsi köröktől azt, hogy a katonai kérdések egész komplexumának megoldása, dacára a februári jóakaratu ígéreteknek, nem tud előbbre jutni. Azt mondják: *ha a nemzeti követeléseket ki kell kapcsolni, akkor katonai több költségről és létszámemelésről sem lehet szó.*

Vannak olyan befolyásos tagjai is a pártnak kik a fizetés emelés kérdését taktikai okokból és a párt uralmának biztosítására akarják felhasználni.

Mindent összevéve azonban annyi bizonyos, hogy most nem szeretnék sehohol sem, ha a közös minisztériumokban a katonai kérdések miatt válság törne ki. A helyzet igen komor s kérdés a függetlenségi párt magatartásában melyik árnyalat kerül felülre.

Aehrenthal ilyen hangulat fogadja Budapesten s ilyen körülmények között kell neki a májusi delegáció tárgyalási anyagát előkészítenie. Valami virágos híreket nem küldhet Bécsbe. Tudtára fogják adni, hogy taktikai okokból is leghelyesebb lenne a delegációk ülésének időszakát *őszre halasztani.* Mikorra már a hangulat is megváltozhatik és tekintettel kell lenni arra is, hogy rossz vért szülne, ha a közös költségvetést elintéznék mielőtt a magyar és osztrák képviselőházak a folyó évi költségvetést letárgyalták.

Essterházy gróf nyilatkozata.

A külügyminiszter kíséretében Budapesten időzik *Essterházy* gróf külügyi osztályfőnök is, aki egy budapesti újságíró előtt a következő érdekes kijelentéseket tette *Aehrenthal* utjáról:

gai, ha mégsem találja meg azt az utat, ahol ezen jogait érvényesítse.

— Nagy a világ Bábó. De azért a nagy tömkelegben előbb-utóbb minden leány megtalálhatja azt, akiért mégis csak érdemes élnie, aki megpengeti szívének hangszálait.

— És ha e hangok a férfi szívében visszhangra nem találnak? Akkor? . . . Erre nem gondolt ugy-e?

Pár pernyi csönd állt be. A miss elgondolkozott. Bábó kissé vállai közé húzta fejét, homloka elborult, mint aki valami problémát fejteget.

— Ön magasztosan hirdeti a sziv jogait miss. De esküt tennék rá, hogy nem meggyőződésből beszél. Csak a jó lelke indítja e szavakra, azt remélve, hogy lelkéből kiveri a melankóliát. Hát lehet a szivnek egyáltalán joga? Nem! Mégsemmisit mindent a: valóság! Az a valóság, mely kiméletlenül felveri legszebb álmából a hajadont. Én azt tartom boldognak, akinek nincsenek álmai. Akinek lelkét nem szorongatja semmiféle ábránd.

— Olyan hangon beszél Bábó, mint akinek nagy tapasztalatai vannak a szerelem terén.

Bábó arca tűzben égett mialatt beszélt.

— Igen, én meggyőződésből beszéltem. Én át-érezem szavaim jelentőségét.

Bábó elhallgatott, aztán elmélázva folytató:

— De minek is burkoljam tovább. Ertsen meg már egyszer miss. Tudja meg, hogy az én szivemben is megremegtek már azok a bizonyos hangszálak. Mindannak dacára, hogy komoly, csöndes vagyok, az én szivem is él . . . És amióta érzem, hogy van szivem, azóta fanyar keserűség fojtogat, kedélyem elhagyott.

A miss tündöve bölintgatta fejét.

— Csodálatos. Más leány akkor lát rózsás színben mindent, mikor érzi, hogy szívében tavasz van . . . És maga ép oly hangon beszél szerelméről, mint aki temet valakit. Vagy talán már utólrta a — csalódás?

Bábó zavartan felelt:

— Dehogyan . . . Nem csalódtam még, de . . .

Nem fejezte be szavát. Titokban egy könyvcseppet törült ki szeméből. De szerencsére homály volt a szobában és így a miss nem vette észre . . .

Szóltanul ültek egymás mellett a szobában.

A miss horgolt. Bábó olvasásba mélyedt. A parkból hozzájuk hallatszott a zene, mire a miss lassan dudolni kezdett magában. Bábó hirtelen feleszmélt olvasásából, becsukta a könyvet és figyelmessé lett a zenére.

— Nem olvas tovább?

— Ezt a dalt hallgatom. Szép, ugy-e? Valamire emlékeztet ez. Körülbelül másfél évvel ezelőtt hallottam először. De akkor nem hatott reám, mert gyászban voltam. Az anyámat gyászoltam.

A nagyanyámnál időztem akkor, aki távol a város zajától, elvonultan élt csöndes vidéki magányában. Tisztán emlékszem arra a csöndes nyári estére, amikor először elhangzott e dal. A nagyanyám és én künn ültünk a verandán.

— Ügyes fiú, — jegyezte meg nagyanyám.

— Kicsoda? — kérdeztem én.

— Az ifjabb Rakovszky. Ő játszik ily szépen. Mindenhez oly talentuma van. Édes

apja neki adta az itteni birtokát és most maga gazdálkodik vele.

Nemsokára megismertem ifjabb Rakovszkyt. Nagyon gyakori vendég lett nagymamánál. Kedves, szeretetreméltó, egyszerű férfi volt. Minden igyekezete azon volt, hogy engem vigasztaljon, szórakoztasson. És aztán egyszer . . . egyszer . . . kinyitotta a szívet előttem . . .

— És maga is viszont szerette őt?

Bábó megfogta a miss kezét, közelebb húzódott hozzá és remegő hangon felelt:

— Bár csak ne szerettem volna oly nagyon . . .

— Miért?

— Akkor most nem sápadozna így az arcom. Akkor nem szenvednék oly nagyon . . .

— De hát miért szenved?

— Mert ez az ember most itt van a fürdőhelyen . . . Két hét előtt kinéztem a szálloda ablakán és akkor láttam őt.

— Még nem beszélt vele?

— Nem. Nem is akarok találkozni vele. Azért jövök ide, e magányos helyre, hogy ne találkozzam vele.

— Nem értem magát Bábó. A férfi szereti magát, maga is szereti őt és mégis kerüli . . .

— Kerülem. És hogy miért? A park tele van kacagó, vidám, rózsás bőrű szép asszonnyal. Én nem tudom ily könnyelmű, üres kacagással ámitani a világot. Nekem nem is illik ez jól. Csak a szép, kacér nőknek áll jól ez . . . És ha most e sok káprázatos jelenség között meglátná, bizonyára így gondolkozna: „Te voltál az, akinek feltártam a szívet? Akit szerettem? Te . . . ?”

A külügyminiszter első sorban azért jött Budapestre, hogy viszonzza a magyar miniszterek bécsi látogatását. Magától érteendő, hogy ez alkalommal politikai folyó ügyeket is tárgyalni fognak. Természetesen csak olyanokat, melyek a delegációkkal függenek össze. Az a hír, hogy a külügyminiszter királyi küldetésben jár Budapesten nem igaz. Nincs megbízatása s nem is avatkozik a belső politikába. Kérem — szólott a gróf az újságróhoz — cáfolja meg az erről szóló híreket.

Arra a kérdésre, hogy Pallavicini örgróf konstantinápolyi, Forgách gróf belgrádi nagykövetek budapesti tartózkodása összefüggésben van-e a külügyminiszter utjával csak azt mondhatom, hogy nem. Forgách gróf legutóbb Bécsben volt s most tér vissza Belgrádba, Pallavicini örgróf szabadságon van. A külügyminiszter hétfőig marad itt. Hétfőn délben megyen vissza Bécsbe.

A szerb tulzók ellen.

Fővárosi tudósítónk jelenti:

Aehrenthal báró külügyminiszter budapesti tartózkodásához különböző kombinációkat fuznek, kétségtelen, hogy a tartózkodás első délelőtti a külpolitika kérdéseknek szól. A külpolitikában sok olyan esemény történt, amely mély nyomokat fog hagyni Magyarországon és Ausztriában történetében. E körben a Szerbiához való viszonyuk áll, a mely a rendszerrel is nagyobb jelentőségre jutott a már megkötött vám és kereskedelmi szerződés sorra következtében. A szerb kormányválság veszélyezteti a szerződés elfogadását Szerbia részéről.

A bécsi külügyi hivatalhoz érkezett jelentések szerint a nagy-szerb propaganda valószínűleg Magyarországon terjedteté át működése színterét. A magyar kormánykörök előtt rég nem titok, hogy a horvát válság elmérgesítését a szerbek csak előmozdították és különösen nyilvánvaló volt ez a márciusi választások után, amikor kiderült, hogy az önálló szerbek Rauch bárót cserben hagyták.

Wekerle és Aehrenthal e kérdésben egységes véleményre jutottak és e vélemény a mai tanácskozáson meg is nyilvánult. A két államférfiú felfogása teljesen meggyezett abban is, hogy a nagy-szerb propaganda kiküszöbölésére

és a monarchia területéről való kiszorítására mindent el kell követni. Intézkedéseket határoztak el, amelyek merőben közigazgatási jellegűek lesznek, de végeredményükben a szerb agitátorok megfékezésére fognak irányulni.

Rauch báró már visszautazott Zágrába, amikor az önálló szerbek nyílt levele megjelent. Ennek a bán a szokottnál nagyobb jelentőséget tulajdonított. A bán tudja, hogy ezt a dionasztia- és államellenes pártot Belgrádból irányítják s így a szerb politikai köröknek a horvátországi politika intézésére jelentékeny befolyása van. Rauch báró tehát visszautazott, mert a dolgot illetékes helyen jelentenie kellett.

Aehrenthal és Wekerle azonnal bevonták tanácskozásiukba a bán, aki tüzetesen ismertette a szerb tulzóknak Zágrában elkövetett üzemelt.

Hét nap hangulatai.

Én jó felabarátaim, akik hívő lélekkel jártok a magatok utjain, akik csodás, távol-eső nagy szépségek misztikumain merengtek el álmatlan éjszakákon, akik bizó csodálattal vegyes nagy vágyakozással tekintetek fel a magatoknál nagyobbak látszóira — nyugodjatok meg . . . Nyugodjatok bele és higyjétek el, hogy nagyság, szépség, hírnév, dicsőség csak bizonyos távolságból látszikannak, a mi, hogy amint közelébe férközünk és a mélyre nézünk, összezsugorodnak nevetségesen köznapiasá, vagy ásitásig utszéliekké. Mert az abszolút nagyságnak nevezett ember is levegőből él és kenyérral táplálkozik, őt is felkeresik az élet apró pofoncsapásai, amely után pirosság marad az arcon s a gyengébbek szemében könny. Isten ugyse megesisik, hogy nagyon közelről nézve mesterséges fényvetítésnek, vagy közönséges optikai csalódásnak látszik a gloire is . . .

Én nem tudom, hogy mi abban a dep-primáló, ha egy utca, amelyet eddig a tehén diszes nevével illettek meg, új nevet kap. Miért piszkálódik fel-e tény hallatára pszichimisztikus világnézeteim egész halmaza, miért kell újra kesergő nótát fujnom a nagy-nak látszó események hajmeresztő kicsinyes-

segei miatt, miért kell az indolenciának csak a látszatával is vádolnom azokat az embereket, akik futnak, tanácskoznak, javasolnak és intézkednek, hogy ennek a mi városunknak anyagi, erkölcsi, kulturális s, ah, esztetikai érdekei csorbát ne szenvedjenek. Hogy az igyekezetük sokszor meddő marad, vagy balul üt ki — csak én tudom, hogy mi abban a megsiratni való.

Az utcák elnevezése csak különféle szempontokból felfogva lehet fontos dolog. Alapjában véve nem találok benne semmit, hogy valamelyik piszkos, göröngyös külvárosi utca nevét felcserélték, s miért volna dehonesztáló Arany János emlékére a tehén elvonulása mellett történt névcsere?

Arany János igaz nagy költő volt, isten-áldotta tehetség, amilyen csak falán egyszer százéztendőben támad ezen a mi hernyóktól sanyargatott életfánkon, de a poenai csak poenaiak maradnak, lelki szükség legfőbb, de nagy pénzre felváltani nem igen adatott meg senkinek ebben az országban. S a tehén? Bamba nézésű és esetlen testű állat, de tejet szolgáltat, életet ad ennek a mi testünknek, amely halasztás nélkül megköveteli a maga mindennapiját és számor, de a lélek sokkal inkább és összehasonlíthatatlanul hosszabb ideig tudja nélkülözni az ő szükségleteit, mint a test, amelynek ilyen a tehén is egyik istápolója

Nem is erről van itt szó. Ez a szerény vargabetű csak módot szolgáltat nekem annak regisztrálására, hogy Arany Jánosnak a város által megadatott a kegyeletteljes megtiszteltetés. A város vezetői csakugyan méltányos emberek, mit tehetnek ők arról, hogy csak most jutott eszükbe, ez a ráemlékezés is nagyon szép volt tőlük, hiszen Arany csak egy halott költő, hogyan lehetnének neki nagyobb igényei? Nem! ő nem hagyott por alatt álló milliókat Arad városára — a Templom-utca igazán Weitzert illette meg, nem is egy élő miniszter, hogy egy diszes körutat kapjon, mint Apponyi, és istenem, még csak nem is báró Sina Simon, a kinek hirtelenében az az érdeme jut eszembe, hogy száz közül kilencvenkilenc ember nem tudja, ki volt.

Igy gondolkozna ő, miss. Mert én elenyészek a kacér asszonyok mellett. Én nem vagyok szép és semmiféle lelki tulajdonság nem győzhet a szépség fölött. A szép asszonyok kezében van a fegyver, melylyel játékszerűen győznek minden felett. És a szerelmes férfi is csak férfi. A külső báj, a kellem, a tüzes, kacér mosoly hatalmába keríti.

A miss kissé elmosolyodott, de aztán vigasztalólag szól:

— Ez csak a szerelmes leány rémlátomása.

Báby a kezével legyintett, hátradőlt a padon és félig lehunyva szemhéjait, hallgatta tovább a zenét

— Ha ez a fürdőhely egy kietlen sziget lenne és így találkoznék vele, akkor szivrepesve várnám a viszontlátás pillanatát. Így én lennék a győztes, a hatalmas, a boldog. Mert a szívek csak a magányban tudják megérteni egymást. Mihelyt belevegnyül szerelmükbe a nagyvilág zaja, a külső káprázat, úgy elváltak a férfi és szenved a leány . . .

Higye meg, hogy így van ez miss. Én ezt érzem.

— Nem éhes Báby? Itt az uzsonna ideje.

— Nem vagyok éhes. De ha úgy kívánja miss, menjünk.

Alig tettek egy pár lépést, Báby hirtelen megállt. Arca színeket játszott és szinte dadogva szól:

— Ott jön . . . Ott . . .

— Kicsoda?

— Rakovszky. Erre felé tart.

És a másik percben szemben állt egymással a férfi és a leány. Rakovszky tiszteletreméltóan, a régi finom nyájassággal beszélt Bábyhoz. Felkisérté őt szobájukba. Itt a nyitott ablaknál beszélgettek tovább.

— Kissé rossz szinben van, — szólta a férfi.

Báby nagyot nyelt s szemei ezt felelték: „Miattad szenvedek . . .“

A zenekar újból azt játszotta, amit Rakovszkytól hallott először Báby.

Összenéztek, mintha mind a ketten ezt akarták volna mondani: „Emlékszel-e erre?“

Aztán kihajoltak az ablakon, hogy jobban hallják a zenét.

Vagy tíz percig álltak így elmélázva egymás mellett. Egyik sem beszélt. Báby a férfit nézte, aki révedezően nézett le a szálloda udvarára. Odalenn csönd volt. Csak egy világos kék dekoletált ruhásasszony sétált fel és alá. Tünődve nézett körül, mint aki keres valakit.

Rakovszky zavartan nézte az óráját és akadozva kérdezte:

— Nem jönnek egy kis sétára?

— Majd kicsit később. Előbb uzsonnázni fogunk. Mi itt fenn fogyasztjuk el.

— Akkor megyek én is uzsonnázni. Lenn találkozunk.

Báby elszorult szívvvel nézett utána az ablakból. Csakhamar megjelent az udvaron. Egyenesen a világos kék ruhás asszony felé tartott, aki pirongatólag emelte fel rózsás kezét. Rakovszky hódolateljesen megcsókolta a kezét és

olyan gesztusokat csinált, mint aki exkuzálja magát. A másik percben már bizalmasan össze mosolyogtak és ez a mosoly az asszony ajkán csakhamar hangos csábitó kacagássá vált . . .

— Báby, itt az uzsonna.

A leány eljött az ablaktól, az arca krétafehér, az ajka kék volt és kísértetiesen mormolta:

— Nem eszem.

— Hát éhesen megy sétálni?

— Nem megyek . . . mondta vonagló ajakkal és megragadva a miss kezét, az ablakhoz vonzolta őt.

— Nézzen oda . . . Lássá? Most fordulnak meg annál a szökőkutnál . . .

A hangja elhalt. Becsukta az ablakot, majd ledőlt a kerevetre. Itt sem volt nyugta. A szekrényhez szaladt. Egyenként kieszte ruháit.

A miss szótlánul nézte őt. Nem zavarta meg munkájában.

— Lássá miss — mondta Báby könnyein keresztül, máris le vagyok győzve! Nem jobb lett volna, ha egyáltalán nem találkozom vele? Eddig csak a sejtelem, az előérzet kintozott, de azért mégis élt bennem az illúzió. Most már kihalt belőlem ez is . . . Azért féltem találkozni vele, mert éreztem a veszélyt . . . A női szív előérzete ritkán csal . . .

Báby előhuzta a nagy utazókoffert, bele- rakta a szekrényből kirakott ruháit, miközben könnyei lassan peregték le arcán.

A TITOKZATOS AUDIENCIA.

Zichy János grófot a kormány megkérdezése nélkül külön kihallgatáson fogadta a király. Egy újságíró kileste a grófot és ki-pattantotta a nagy politikai titkot, amely a politikai körökben óriási feltűnést keltett. Zichy Jánost, mint a jövő kormány elnökét tekintik mindenütt.

Nyugtalanság a politikában.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése.

Arad, április 11.

Hogyha tovább megyek így képzeletben az utcák során, a hosszukás pléhtáblákat nézegetve elgondolom, hogy Arany Jánosnak nincs oka méltatlankodva forgolódni az ő sírjában. Az újjamon nem tudom elszámolni, hogy hány nagy költő van még, akiknek nem-hogy téhen-utca, de egyáltalában nem jutott utcájuk Aradon. Itt van mindjárt Kisfaludy, Madách, Reviczky, a ki valamikor itt újságíróskodott és szent meggyőződéssel mondom, hogy ha már érdeméről van szó, itt áll sziklaszilárdan Kiss József első helyen és nem tudom miért — hiszen alapjában véve eltörpülő dolog ez az utcakeresztelés — de első-sorban Kiss József számára gondoskodnék egy arra való utcáról. Egy szép, egyenes, tiszta utcáról, virág legyen az ablakokban és fa is legyen benne, csak az istenért re gömbakác. Nem! elég, hogy a gömbakácok itt kísértének az én ablakaim alatt, a vékony, nyesett ágai felfelé nyulnak és én várom, egyre várom, hogy mikor hajtanak már ki, ha gátak közé szoritva is, legalább zöldet szeretnék már látni. Ejh! nem sokáig kell már várnom, a tavasz hivatalosan is megérkezett.

És most két kézzel markolhatnék bele a hangulatokba, emlékezetem lomtarából előszedhetném mind a tavaszi szólásformákat, felcífrázhatnám azokat az ékes kifejezés szalagjaival, ha kedvem volna hozzá. De nincs! Sőt le szeretném szedni a hazug cífraságot még az emberekről is és mikor a visszatért fecskéket kellene köszöntenem, a távozó vándormadarakat bucsuztatom el, a virágvasárnapi kóbor-éneklőket, azt a néhány színész embert, Horti Sándort, Szathmáryt, Ujj Kálmánt, meg a többi, a kik egy állomással odébb állva, bucsut mondanak az aradi színház kapufélfájának.

A bucsuhoz lehet fűzni néhány reflexiót. Hortiról úgy mondják, a nők kedvence volt. Ej, a nők hamar felejtnek, jön egy új arc, újabb benyomások, újra egy hódítani akaró pillantású pár szem s a szívük egy csapásra be van véve. Ujj Kálmán is távozik. Azt a várost hagyja itt, amely tulajdonképpen felfedezte! Egyszerű kórista volt, tudjuk s itt lett belőle az, a mi.

Oh, Aradon szeretnek felfedezni az emberek. Rejtett tehetségeket, vagy akármit, a mi nem hétköznapias, szeretnek tervezni, tanácskozni, csak tenni nem. A szegedi főkapitány, hogy itt járt, tanulhatott sok jót, szépet, eltanulhatott a torony alatt egy csomó közömbösséget, amit az alapjában véve fontos dolgok iránt tanusitanak, hallhatott hangoskodást, amelylyel jelentéktelen dolgokat nagyokká fujnak fel, tanulhatott... Vagy szentugyise jobb ezt nem eltanulni.

Obláth Mariska.

MULATSÁGOK.

(=) Nyomdászok mulatsága. A tavaszi mulatságok első fecskéje az aradi betűszedők husvéti táncvigalma lesz. A tavaszi mulatságok sorát az Aradi Nyomdászok Szakegyesület nyitja meg. Husvét vasárnapján rendezik ez évi első tavaszi táncestélyt a városligeti vendéglő összes helyiségeiben, részben saját könyvtáralapja, részben pedig a mulatságban közreműködő Gutenberg dalnok zászólalapja javára. A mulatság este fél 9 órakor kezdődik. A belépőjegyek — amelyek családok részére 2 korona 40 fillérbe, személyek részére 1 korona 20 fillérbe kerülnek — minden aradi nyomdában és a rendezőség tagjainál kaphatók. A rendezőség arról is gondoskodott, hogy a közönség a táncszünetek alatt ne unja magát. Szünet alatt a Gutenberg dalárda, Zimmer Viktor kar-nagy vezetésével énekelni fog.

Ha már nem kopott volna el annyira a derűs égből lecsapó menykőről szóló képes beszéd, akkor ma ki kellett találni. Az a hír, hogy a király tegnap délben, közvetlenül Aeerenthal báró külügyminiszter budapesti utazása előtt magánkihallgatáson fogadta Zichy János grófot, akit a kormány megkérdezése és tudomása nélkül hívott meg, egyenesen kábitó hatással volt azokra, akik most a politikai élet vezető táborában állnak. A néppárt egykori vezérének meghívását általában a koalíciónak szóló hadüzenetnek tekintik, amelylyel a korona tudomására juttatja, hogy ha nem deferál kívánságainak, már megvan a prezuntív utód.

A szenzációs politikai eseményről ezeket jelenti fővárosi tudósítónk:

A kihallgatás első híre.

A tegnapi napnak a magyar politikai helyzet megítélésére szenzációsan jelentőséges eseménye van: a király tegnap d. e. tíz:egy órakor ötnegyed óráig tartó magánkihallgatáson fogadta Zichy János gróf országgyűlési képviselőt.

Az audiencia lefolyásáról a gróf először minden közlést megtagadott. De külső körülményei is fölötte érdekesekek. A kabinetiroda tegnapelőtt táviratban szólította fel a grófot arra, hogy jöjjön Bécsbe, mert a király kihallgatáson kívánja fogadni. A gróf ezt a meghívást köteles tisztelettel fogadta. Tegnapelőtt este Nagylángra utazott, tegnap ahonnet reggel érkezett Bécsbe s az Erzherzog Karl-szállóban átöltözködött. Innét gyalog távozott s csak a szállótól öt percre levő bérkocsi állomáson vett kocsit, amely kivitte Schönbrunnba, ahol bejelentése után az uralkodó nyomban fogadta. A gróf délután Pécsre utazott, ahol a fivére, Zichy Gyula gróf püspök az elnöklése alatt álló egyesületben felolvasást tart Innen Nagylángra megy s hosszabb ideig nem jön a fővárosba.

*

Ennyi mindaz, amiről a bécsi tudósítás beszámol. De ez épen elég arra, hogy egész érdeklődésünket az audiencia felé irányítsa. Tudvalevő, hogy a király hosszabb idő óta eltekintett a valóságos belső titkos tanácsosok kihallgatásától, sőt a magyar miniszterek is nagyon elvétve jelenhettek meg előtte. Az utolsó kihallgatás Kossuth Ferencé volt, aki — mint ez szintén ismeretes — a függetlenségi kabinet lehetőségének sánszai dolgában érdeklődött a királynál. Megirtuk, hogy nem kapott feleletet s közöltük azt az informá-

ciónkat is, hogy ez a kérdés Ahrenthal báró külügyminiszter budapesti tartózkodása alatt kerül ismét megbeszélésre.

Ahrenthal tegnap tudvalevően Budapestre érkezett s tegnap délelőtt kihallgatáson volt Zichy János gróf a királynál. A helyzet ilyen beállítása után alig van kétség az iránt, hogy miről lehetett szó ezen az audiencián: a magyar politikai élet jövő alakulása irányának megállapításánál a király régi bizalmas emberétől, Zichy János gróftól megkérdezte, mi a nézete és mi a tanácsa?

Ha itt még azt is mérlegeljük, hogy a gróf a hatvanhetes irányzat egyik legkomolyabb és legképzettebb képviselője s ha azt sem tévesztjük figyelem elől, hogy Zichy egyben meghitt embere Ferenc Ferdinánd főhercegnek is, akivel tegnapi nap folyamán szintén hosszasan tanácskozott, minden okunk meg van arra, hogy a legnagyobb fontosságot tulajdonítsuk a ma lefolyt kihallgatásnak.

Megjegyezzük még, hogy Zichy János gróf audienciára hívása a kormány tagjainak megkérdezése és tudomása nélkül történt.

A kilestett titok.

Bécsből jelentik, hogy Zichy kihallgatása a legnagyobb titkolózás keretében folyt le. A gróf csak reggel érkezett Bécsbe, ahol az Erzherzog Karl-szállóban mindössze néhány percig időzött. Egy magyar újságíró, aki véletlenül a szálló előcsarnokában volt, fölismerte s köszöntötte. Zichy meglepetten végignézte, azután angolul ezzel a kérdéssel fordult hozzá:

— Talán honfitársam az ur?

— Igen, én is magyar vagyok! — felelte nevetve magyarul az újságíró.

A gróf vállat vont:

— Nem értem, mit beszél — mondta angolul.

A szobájában frakkba öltözött s félóra múlva felgyürt kabátgallérral jött le a lépcsőn. Az újságíró még mindig ott várt. Zichy ránezett s villámgyors mosolygás futott át az arcán. Azután gyalog nekiindult a bécsi utcáknak. Most már csak természetesen, hogy néhány lépésnyi távolságban a zszurnaliszta nyomon követte. A gróf a Khärntnerstrasse második kocsiállomásánál megállt. Néhány szóit mondott a kocsisnak, azután elrobogott — Schönbrunnba.

A kihallgatás ötnegyedóráig tartott. Schönbrunnból Zichy János gróf a Meissl és Schadn-hotelbe hajtatott, amelynek elsőemeleti 7. sz. szobájába ment, ahol már várt rá egy ur. Az újságíró, aki végig utána járt, megkérdezte a portástól:

— Ki az az ur, aki fölment?

A portás riadt arccal nézett rá:

— Nem tudom!

— Ki lakik a 7. számú szobában?

— Az üres! — válaszolta a portás.

— De hiszen odament az az ur!

— Hagyjon engem békén, — fakadt ki ingerülten a portás. Ha tudná, ki van fenn, ugy elmenne innen, hogy a híret se hallják.

Az újságírónak ez éppen elég volt. Odaállt a hotellel szemben lévő kapuba. Teljes két óra hosszat várakozott, amíg Zichy János lejött. Három perccel utána egy magas, pogári ruhás, szőke ur jött ki a szálló kapuján, akinek láttára az újságíró csakugyan önkéntelenül lekapta a kalapját. A jövő magyar politika sorsa iránt tehát igen közvetlenül édeskölődik az, akinek kezére kerül majd a magyar politika.

A szállóba visszatérve, Zichy János gróf fogadta az újságírót:

— Ön végig kísért, — mondta — tehát nincs okom tagadni, hogy a királynál voltam kihallgatáson. Kellemetlen, hogy ez az audiencia kitudódik, legjobban szeretném, ha említést se tenne róla lapjában.

— Kegyelmes uram, ez lehetetlenség!

— Nem olyan lehetetlenség, de megmondom önnek, hogy az audienciának egyáltalán nincs politikai jelentősége. Egy magánügyben voltam a királynál...

— Volt a kihallgatáson azért szó a politikáról is, ugye kegyelmes uram!

A gróf végignézett az újságírón:

— Több mondanivalóm nincs.

Miről beszéltek az audiencián?

A bécsi udvari köröket nem érte váratlanul a kihallgatás híre. Nyílt titok előttük, hogy a magyar politikai élet szereplői közül egyedül Zichy János gróf iránt viseltetik a király is, a trónörökös is bizalommal. A koalíció kormányra kerülése előtt háromszor volt kihallgatáson s minden esetben felajánlotta neki a király a kabinetalakítást. A gróf a megbízást mindig köszönettel elhárította magától. A tegnapi audiencián — feltétlenül biztos helyről jelentik — a király ismét felajánlotta Zichy János grófnak, hogy vegye át az ügyek vezetését Magyarországon. Zichy János kifejtette, hogy a koalíciót feladatának teljesítése előtt nem szabad megzavarni. A király Zichy Jánosnal hosszasan beszélt ezután a függetlenségi kabinet eshetőségeiről s kegyesen bocsátotta el a gróft. Közvetlenül utána Aerenthal báró külügyminiszter volt kihallgatáson s jóformán Schönbrunnból ment a pályaudvarra, hogy Budapestre utazzék s elmondja itt Kossuth Ferencnek, mit üzent a király neki, arra a tanácsra támaszkodva, amit Zichy János gróftól kapott.

A trónörökös szerepe.

Ferenc Ferdinánd trónörökös rövid idővel ezelőtt azt a kérést intézte Zichy grófhoz, terjeszse eléje véleményét arról, hogy a jövő politikai alakulás milyen helyzetet fog teremteni a katonai kérdések megoldása számára. Zichy e felszólításnak memorandum átnyújtásával tett eleget. Ezt a memorandumot a trónörökös eljuttatta őfelségéhez, akinek egyttal azt az előterjesztést tette, hogy hívja meg kihallgatásra Zichyt. Ez az előterjesztés csak néhány nappal ezelőtt történt és Zichy

grófhhoz azt a kérdést intézték, hajlandó e ily kihallgatáson megjelenni. Természetes, hogy Zichy igennel válaszolt és így a kihallgatásra a meghívót csakhamar meg is kapta.

Zichy János cáfol.

Zichy János gróf, aki ma délután két órakor utazott el Bécsből, elutazása előtt egy hírlapíró fogadott, akinek a következőket jelentette ki:

Most értesülök róla, hogy tegnapi kihallgatásom a felségnél Budapesten politikai kombinációkra szolgáltatott alkalmat. Ezzel szemben kikell jelentenem, hogy a kihallgatáson a politikát nem érintettem, teljesen magánjellegű kérdésben voltam a felségnél. Őfelsége az egyetemek kórházegyesületének, amelynek elnöke vagyok, százezer koronát utaltványozott a vallásalapból. Ezt megköszönni mentem a felséghez. Miután mostanában őfelsége nem igen ad általános kihallgatásokat, tehát Schönbrunnba kellett mennem audienciára. Kihallgatásom egyéb iránt legfeljebb tizenöt percig tartott és az idő aligha alkalmas arra, hogy politikai előterjesztéseket tehettem volna. Ezt ki kell jelentenem, tekintettel a kihallgatásomhoz fűzött szenzációt hajhászó híresztelésekre.

Politikai körökben Zichy János gróf kihallgatásának messzemenő politikai jelentőséget tulajdonítanak. A különböző kombinációk közül a legérdekesebb az, amelyik beavatott osztrák forrásból ered és a következő:

Mit tud a Presse?

A N. Fr. Pr. a következőket írja Zichy János gróf bécsi utjáról és a király előtt megjeleneséről:

A néppárt volt elnökét, Zichy János gróft a király ma Schönbrunnban külön kihallgatáson fogadta. Zichyt néhány nappal ezelőtt sürgönyileg hívták fel Bécsbe. Budapestről nagylángi birtokára utazott s onnan jött Bécsbe. Innen öccséhez, Zichy Gyula gróf pécsi püspökhöz utazik s onnan birtokára tér vissza.

Zichy gróf a képviselőház legtekintélyesebb és legbefolyásosabb tagjai közé tartozik. Politikai pályáját, mint a néppárt vezére kezdte meg. Mikor Tisza István gróf házszabályrevíziója ellen megindult az obstrukció, kilépett a néppártból s később az alkotmánypártba csatlakozott s ehhez tartozik ma is. A trónörökösös benső barátságban él s ennek bizalmi embere. A magyar politikusok közül senki sem áll oly közel hozzá, mint Zichy gróf. Mikor az orosz cár trónját elfoglalta s a király kíséretében a trónörökös Pétervárra utazott, Zichy gróft, a néppárt elnökét és vezérét választotta ki dísz kíséretül.

Száll Kálmán akkori miniszterelnök tiltakozott ez a választás ellen, mert politikai demonstrációnak tekintette azt, hogy egy ellenzéki párt elnökét ily módon tüntesse ki az udvar. Kiszközlötte, hogy a trónörökös a grófnak küldött meghívót vissza vonja. A trónörökös ekkor Zichyt meghívta magához hosszabb vendégségbe a Semmeringra. Pétervárra egyáltalában nem kísértte el őt magyar főúr.

A nemzeti küzdelem idején is meghívta a király Zichy gróft s megkérdezte véleményét a politikai helyzet felől. A mai kihallgatás szintén tájékoztató jellegű volt csak, mint hogy Zichy a parlamentben meglehetősen elszigetelt helyzetben van.

A N. Fr. Pr. egyik munkatársát Bécsben fogadta a gróf.

— Mai kihallgatásom alkalmával — nygmond — szóba sem került a politika. A király

a budapesti drvaotthonnak a vallásalapból nagyobb összeget adományozott s én, mint az otthon elnöke, mai kihallgatásomon megköszöntem a király hegyét. Holnap elutazom Bécsből.

A SZOBOR.

A zsüri döntése után.

*

(Az alábbi jelenet ötven év múlva játszódik le. Szereplők: Horvay János szobrász: 85 éves. Az unokája: 9 éves)

Az unoka: (Az agg szobrász térdén lovagol a műteremben.) Nagypó tessék elmondani nekem a szobor meséjét.

Nagypó: Melyik szoborét, fiam?

Az unoka: A Kossuth szobor meséjét

Nagypó: (Elmereng.) A Kossuth-szobort!...

Az, kis fiam, régen volt. Ötven éve már annak...

Az unoka: Hát mért nem csinálta meg nagypó?

Nagypó: Hja, fiacskám, nagy sora van annak. Emlékszem, egy tavaszi napon nyertem el a pályázatot. Az volt az életem legboldogabb napja... Mindjárt hozzáfogtam... Éjjel-nappal dolgoztam. Három évig a lelkem tüzével melegen tettem azt a márványt, amelyből Kossuth alakját akartam ideteremteni az ország szívébe... Egyszer már majdnem elkészültem, amikor egy éjszaka, gázrobanás történt a műteremben... Itt, ahogy szétnézel, fiacskám, minden elpusztult. Az én munkám is. A szoborból csak a talapzat maradt meg. Azt hittem beleőrülök. De aztán rendbehoztunk itt mindent és én újra kezdtem a munkát. Most már repült a gondolat a kezem a'att... Egy év múlva már újra előttem állt az első felelős magyar kormány és amott a szabadságharc egy jelenete.

Az unoka: Aztán mi történt nagypó?

Nagypó: Aztán fiam, egy nagy bányász-rencsétlenség történt. A kararai márványbányát elöntötte az árvíz. Mág sem tudják, honnan tört elő a víz. De egyszer csak valami nagy kráter támadt a bányában és valóságos vízfőzőn borított el mindent.

Az unoka: Hát máshonnan nem lehetett márványt kapni?

Nagypó: Dehogy nem, fiacskám. Én magam jártam utána. És oh, összeszorul a szívem, ha rá gondolkok, amikor úgy elutaztam, hogy kinézzem magamnak a legszebb márványt, itthon kigyulladt a műtermem és megint tönkre ment a munkám. Akkor sok bajom volt, fiacskám. Az akkori kormány azt mondta, hogy én megbízhatatlan vagyok, mert ime most már tíz év telt el, mégsem készült el a szobor. Aztán új pályázatot hirdettek. Én újra pályáztam. De a zsüri hat évig nem tudott megállapodni. Végre hét év múlva újra én nyertem el a pályázatot. Megint hozzáfogtam. De akkor rám parancsolt a kormány, hogy előbb a márványról gondoskodjam és kiküldtek — Amerikába. Én váltig mondtam, hogy van nekünk jó hazai márványunk is, de az nem tetszett a zsürinek, mert fiacskám, erre külön zsürit küldtek ki. Nekem aztán a világ valamennyi bányájából mintát kellett hazaküldenem és mind azzal küldték vissza, hogy nem megfelelő. Öt évig utaztam így, az öt világrészben és egyszer csak visszahívtak, hogy van már márvány. Hazajöttem megnéztem. Hát rosszabb volt, fiam, a kópornál. De ráparancsoltak, hogy abból csináljam, mert most már sürgős. Megcsináltam. És amikor a parlament elé vittük, ezer darabra töredezett.

Az unoka: Borzasztó ez, nagypó.

Nagypó: Bizony fiacskám. Így ment ez harminc évig. Akkor aztán megint új pályázat volt és előírták, hogy lovon kell tervezni a szobrot. Ebből nagy háborúság támadt. Öt évig veszekedtek az újságok, hogy milyen legyen a szobor. Én győztem. Megállapodtak a régi tervben, de azt már tíz év múlva a fiamra bízták, mert azt mondták, hogy

én öreg vagyok. Apád is öt évig dolgozott és amikor elkészült, a parlamentben valaki indítványt tett, hogy ne az országház elé, hanem a királyi palota elé állítsák a szobrot. Akkor nagy ellenzék volt, íam és ezt az ellenzéki indítványt elfogadták. Erre aztán új terveket kellett csinálni . . . Ki is irták a pályázatot, de még nem dőlt el. (Lelkesülten) *Te fogod elnyerni, kis unokám.* Csak tanulj szorgalmasan, Te alkotod meg a szobrot.

Torrero

BOTRÁNYOK egy szobor körül.

Hogyan lett Horvay az első.

Az aradi és a budapesti pályázat.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 11.

Nagy odisszeák után tegnap végre eredménnyel járt az évek óta huzodó budapesti Kossuthszobor-pályázat. De a hullámok, melyet ennek a szobornak ügye művészeti, sőt politikai körökben is felkavart, nemhogy lecsillapultak volna e döntéssel, hanem még magasabbra tornyosultak.

Mindenekelőtt egy tényt kell konstatálni: a pályázatra beérkezett 23 szoborterv átlagos művészeti értéke éppenséggel nem felel meg egy hétszáz ezer koronás szoborhoz méltó kívánalmaknak. Még Horvai János és Róna József tervei, amelyek között folyt tudvalevőleg a harc az első díjért, sem elégitették ki a főváros művészeti köreinek igényeit és nem minden tekintetben méltók Kossuth Lajos nagy alakjához sem. Ez teszi érthetővé azt, hogy a bírálóbizottság a hivatalos jelentés szerint kétszer, más hírek szerint *nyolc-tízszor* szavazott amíg a döntés létrejött.

A gyöngéd presszió.

Ugy beszélnek művészi körökben, hogy Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter, aki maga műkedvelő képfaragó, nagyon exponálta magát az első díj nyerője érdekében. Az egyes jurorokat így szólította meg nagysúlyú miniszteri és műértői szavával:

— Ugy-e kedves mester, Horvai műve a legjobb, a legkiadóbb?

Persze a legtöbb megszólítással kitüntetett művész nem mert ellentmondani. A szavazáskor azonban mégis csak a művész-lelkiismeret győzött s a művésztagek jóformán egytől-egyig Horvai ellen szavaztak.

A külföldről meghívott három előkelőség — a hírek szerint — az összes szavazásokon Róna Józsefnek ítélte oda a díjat s a döntés után, (mely az elnök szavazásával történt) nagy szemeket meresztve kérdezték egymástól:

— Csak azt mondanák meg legalább, vajon miért hívtak bennünket ide, ha semmibe se vesszük a véleményünket.

Mindent egybevetve művészkörökben az a vélemény, hogy a külföldi nagynevű szakértőkön súlyos inzultus esett, s azonfelül lehetlenné teszi az objektív ítéletet, ha egy nagyhatalmu aktív miniszter résztvesz a zsüri működésében és súlyos szavával befolyásolja az ítéletet. Azt hiszik, hogy Kossuth Ferenc nagy hibát követett el, amikor miniszter lett és mégis megtartotta a zsüritagságot.

Milyen a Horvay műve?

Ami pedig magát a pályanyertes és kivitelre kerülő szobortervet illeti, Horvai szobrának legfőbb előnye a jól sikerült főalak. Nem a dia-

dalmas, hanem inkább a tragikus, a hazája-vesztett Kossuthot ábrázolja a mű. Ezzel szemben Róna tervében éppen a főalak kivitele a gyengébb, de az egésznek architektúrája, melék-alakjai sikerültebbek, mint a Horvatié. Horvai szobrát a bizottsági jelentés így írja le:

Hosszukás, mintegy 23 50 méter széles és 14 méter mélységű négyszög alakú lépcsős alépitményen emelkedik az ennek megfelelő alakú talapzat, ennek középső, kiemelkedő részén van a főalak, Kossuth Lajosnak, az *ál-lamférfi* szobra elhelyezve. A talapzat kinyuló szárnyai előtt az első felelős magyar miniszterium tagjainak szoborcsoportozata van köoldalt elhelyezve. A talapzat hátsó részén kétoldalt két szoborcsoportozat, — egyik a forradalmi harc, másik a harcba induló honvéd bucsuja — látható, míg közepen a nagy idők tanuja, egy agg honvéd ülő alakja van elhelyezve. Tervező az egész emlékművet, tehát annak úgy építési, mint szobrászati részeit, márványban kívánja létesíteni, a mű létesítésének költségei tekintetében részletebben nem nyilatkozik, költségszámítást nem mellékel, csupán általánosságban jelzi, miszerint megbízás esetén kötelezi magát az emlékművet az előirányzott 700 000 koronából előállítani.

Ebből a leírásból is szembetűnik, hogy mennyire hasonlít a pályanyertes szobor ahoz a tervhez, mellyel Horvai az aradi első Kossuthszobor pályázaton részt vett. Az aradi tervnek ugyasólván csak át dolgozása az. A főalak teljesen ugyanaz: a palástot viselő baljával kardra támaszkodó Kossuth. De ugyanaz a csoportozat is, amely a szobor talapzatán áll. Az architektúra is egyforma az aradi és pesti tervben. Az ovális elrendezés már az aradi tervnél is megvolt. Új alak mindössze az öreg honvéd és a rellé.

Kossuth alakja az aradi tervnél is nagyon tetszett, csak hogy nálunk mindenki keresett a szobron valami kapcsolatot a szabadságharc tragikus eseményével és így mintegy idegenül hagyta az aradiakat Kossuthnak államférfi képe.

Az aradi második pályázatot tudvalevőleg Horvai már egészen más koncepciójú tervvel vett részt. Ez egészen eltűtő a fővárosi pályanyertes tervtől.

Működött a terror.

Éjtel jelen i fővárosi tudósítónk: A Kossuthszobor pályázatának eredménye általános fel-tűnést keltett tegnap a fővárosban mindenfelé és különösen művészi, általában szakértői körökben tárgyalták a legnagyobb megbotránkozással azt a döntést, amelylyel a szobor kivitelét Horvai Jánosra bízták.

A zsüri összeállításáról és a döntés körüli működéséről a legkalandosabb részleteket beszélik. A zsüri művésztagejai nyíltan hangoztatják, hogy Kossuth valósággal rájuk oktroyálta a maga véleményét. Minden zsüri tagot karonfogva odavezetett a Horvai szobormintájához és így szólt:

— Ugy-e, kedves mester, ez a legszebb, valamennyi között?

A művészbírálok nem engedtek a miniszter befolyásának és az ülésen heves vitát provokáltak. A szavazásnál egyetlen művész sem adta voksát a Kossuth által ajánlott mintára és a három külföldi művész is plasztikai tekintetben lehetetlennek nyilvánította Horvai tervét. Véleményük szerint a három legjobb munka művészi szempontból a Róna, Kallós továbbá Gárdos és Tatár együttes terve. A zsüri laikus tagjai kivétel nélkül kedvében jártak a miniszternek és leszavazák a szakértők által ajánlott pályaműveket.

A „Nap“ értesülése szerint már hetekkel ezelett megkezdődött a terror Horvai érdekében. Szinnyei-Merse Pál festőművészt, bár a Műcsarnok választmánya őt választotta meg zsüri tagnak, be sem hívták és egy más embert hívtak be helyette.

A külföldi zsüri tag véleménye.

A zsüribe meghívott három külföldi szobrász közül Hildebrand Adolf a döntésről így nyilatkozott:

— Ezuttal először vagyok Budapesten és mondhatom, hogy mint zsüritag utoljára is. Egyáltalában nem tudom megérteni, hogy miért hívtak meg bennünket voltaképen, ha annyira fúmgálják a mi szakértői véleményünket.

A pályadíjra és a kivitelre egyetlen pályamunkát találtunk érdemesnek és pedig Róna Józsefét, de azt is olyanformán, hogy a főalakon némi változtatások történjenek. Ami a Horvai János munkáját illeti, erre nézve a legilletékesebb megjegyzést az én Kalandra kollegám tette, aki azt mondta, hogy nem a szabadság eszméjének megörökítése, hanem közönséges siremlék. A zsüri általában a legnagyobb pressziót fejtette ki és Kossuth állandóan a maga véleményét szuggerálta. Azt sem tudom megérteni, hogyan dobhatnak ki hétszáz ezer koronát egy szoborra. Nagyon rossz taktikát követnek, mert azt érik el vele, hogy demoralizálják a művészetet. A szobrászok abszolúte nem igyekeznek valamely művészi problémából kiindulni, hanem tisztán csak a pénzért cselekednek. Horvai a legdrágábban is kétszáz ezer koronáért állíthatja elő a szobrot, tehát legalább fél millió koronát keres rajta.

A szerencsés Horvai.

Nyilatkozik Horvai János is, a pályadíjnyertes művész.

— Nem csodálkozom rajta, ugymond, ha a zsüri döntése után különféle gáncok érnek, mert így szokott ez lenni minden pályázat után. Bizom benne, hogy Kossuth Lajos eszményi alakjának méltó emléket fogok állíthatni a magyar fővárosban. A szobor egész megoldását különben tiszta kararai márványból gondoltam el.

Szó esett arról is, igaz-e az a hír, hogy maga Kossuth Ferenc adta meg a szobor eszméjét.

Horvai a leghatározottabban kijelentette, hogy ez nevétséges ráfogás. Ő belemerült Kossuth Lajos életének tanulmányozásába, kiragadta működésének egyik legnagyobb művét az első magyar felelős miniszteriumot, amelylyel a kompozíciót megoldotta.

Horvai a jövő héten köti meg a fővárossal a szobor elkészítésére vonatkozó szerződést, azután hosszabb tanulmányutra külföldre utazik.

A művészek tiltakozása.

Róna József, a második díj nyertese így nyilatkozik:

— A zsüri döntése örömmel tölt el. Az örömtől és a legnagyobb elégtételt a zsüri művésztagejai, elsősorban pedig a külföldi szakértők szerzik, akik az én művem tartották a díjra és a kivitelre alkalmasnak. Ha el is estem a megbízástól, minden esetre megvan az a megnyugvásom, hogy az erkölcsi siker az enyém.

Ez önértékes szavak sem leplezhetik azt a fájdalmas érzést, amely a művészt mellőztetése miatt eltölti. Hír szerint a pályázó művészek testületileg kívánnak eljárni és mozgalmat indítanak, amelynek célja, hogy *tiltakozzanak a szűri működése és döntése ellen*. A botrány tehát korán sem ér véget, bár nem remélhető, hogy a művészek akciója eredménnyel fog járni.

Kossuth és Wekerle a balpárt ellen.

Kecskemét küldöttsége a Házban.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 11.

Kecskemét városának százötven tagu küldöttsége tisztelgett ma a kormánynál és Kossuth Ferenc sietett felhasználni az alkalmat, hogy megdorgálja a balpártot, amelynek tagjairól nem ismeri el, hogy nálánál jobban képviselik a haza érdekeit. Az öreg Szappanos István választókerülete meghajtotta zászlaját a kormány előtt, de Kecskemét választópolgárságának igazi hangulatát az a nagy népgyűlés fogja vissza tükrözni, amelyet ott a balpárt husvét hetében tervez.

Budapesti tudósítónk ezt jelenti a küldöttségjárásról:

Wekerle Sándor miniszterelnök ma délben fogadta az országház kupolacsarnokában Kecskemét város százötven tagu küldöttségét, amely a törvényhatósági közgyűlés határozatából jelent meg, hogy a kormány iránt való bizalmát tolmácsolja.

Gullner Gyula, Kecskemét főispánja a miniszterelnökhöz beszédet intézett, amelyben ki fejezést adott annak, hogy elismeréssel és ragaszkodással viseltetnek a koalíció eddig követett politikája iránt.

Wekerle az üdvözlésre hosszabb beszédben válaszolt és a többek között ezeket mondotta:

— Mi egy nagy politikai és társadalmi átalakulás létesítésére vállalkoztuk. Nagy politikai munkára az által, hogy a nemzet minden hívatott rétegét az aktív politika terére órajtjuk szólítani. És a meggyőződésünk, hogy nem a mai megélhetés politikáját csináljuk, hanem egy jövő politikai életnek rakjuk le biztos alapjait. Legyenek meggyőződve, hogy ezt a politikát minden tekintetben csak nemzeti irányban fogjuk folytatni.

Ezután Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter, mint a függetlenségi párt elnöke fogadta a monstre deputációt. Az üdvözlő beszédet itt is Gullner főispán tartotta, aki elítélőleg emlékezett meg a Kossuthot ért támadásokról.

Kossuth Ferenc váaszában melegen megköszönte a Kecskemétiak óvációját, azután így folytatta:

— Ha vannak olyanok, akik azt hiszik hogy ők jobb hazafiak nálamnál, akkor én ez embereknek nagymértékű és talán túlzott önzudatát csodálattal szemlélem, de *helyeslnt nem tudom*. Nem azt helytelenítem náluk, hogy ők nagy hanggal igyekeznek hirdetni a magasfokú függetlenségi eszméket, hanem azt, hogy ez a kis csoport azzal véli szolgálni hazáját és a függetlenségi elveket hogy igyekszik az ország bizalmát megingatni. Helyesen ítem azt is, hogy megbontani igyekeznek a függetlenségi pártnak egységét akkor, amikor ez egységre a leg erősebb szükség van.

A miniszter azután hosszabb ideig barát-ságosan elbeszélgetett a küldöttség tagjaival.

Aktuális emberek.

Pekár Gyula.

A legbanálisabb dolog volna Pekár Gyulát, a kiváló novellistát most bemutatni a közönségnek. Ha személyesen nem is, de írásából ismeri őt mindenki, aki Magyarországon könyvet, vagy lapokat olvas és aki Pekártól olvasott, az nemcsak ismeri, hanem szereti is.

Amilyen szubtilitás, egyéni báj, szinte káprázatos sokoldalúság árad ki írásaiból, ugyanazek a karaktervonásai Pekár egyéniségének. Végtelen bájoság, pöz nélküli közvelenség, grandiózus tudás, szeretetre méltó közlékenység, melyből a gyönyörűségig meríthet az, akivel szemben a közlékenységig megy, ez Pekár Gyula karakterisztikuma.

A magyar írók között Pekár Gyula az egyetlen, a szó szoros értelmében vett európeér. Nem a globtrotter fajtából való, aki a megtett kilométerek arányában emelkedik ki a köznapi környezetből, Pekár Gyulánál a kilométerek nem számítanak, mert az összes magyar külföldezők együtt: véve nem tették meg a műveltség birodalmában azt az utat, amit a dalias Pekár egyedül befutott.

Tizenegy élő nyelven beszél és ír. Mikor jutott ideje Pekárnak ilyen körülmények között az íráshoz és beszédhez? Pedig nagyon sokat írt — és hogy milyen jól írt, azt néhány millió olvasója igazolja a legélelkebben — és még vagy ezerhét-száz feljegyzett témája vár feldolgozásra. Ha csak a témákat adná közre az ő írásművészetének sajátos bájával, lebiincselő érdekességével, már akkor is kötetekkel gazdagítaná a magyar irodalmat, ezerhét-száz téma megírva, milyen kiemeríthetetlen élvezeti forrás lesz azoknak, akik gyönyörködni tudnak az írásművészet legnemesebb megnyilatkozásában, a cizellált finomságokban. Különösen ezeknek nagymestere Pekár Gyula.

Pekárt ismerve, a mítoszi kor istenemberét jutnak az eszünkbe. Olyan ember ő, aki nem ismeri a lehetetlent. Tökéletes mindenben. Fizikailag egy aletta, az agya a legfinomabban megkonstruált szerkezet, mely teremti, analízis, a boncoló kéz finomságával szedi ezekre az emberi lelket, nincs előtte lélektanilag meg nem magyarázható rejtély, erős, fegyelmezett. A modorában van valami a rokokó alakjának bájosságából, az angol önértékes fellépéséből, a francia könnyed eleganciájából és a magyar egyenességből. Öt percnyi beszélgetés után Pekár rajongóvá lesz, tíz percnyi együttlét után pedig néma hallgatójává válsz. Nem tud z betelni azzal a színpompás beszéddel, a dialektikának azzal a bravuros kezelésével, mely Pekár sajátja. Egész ter nézetiesen diskurál veled, és te mégis azt hiszed, hogy valami nagyon, nagyon szép novellát hallasz, a leg kifogástalanabb felolvasásban. Eöböl a tudás gazdagsága, ez az óriási kincs, amit csak Pekár Gyula gyűjhetett össze. Ezer és ezer nagy emlék, amit nem rapszodikus rendszerelenségben halasz tőle, hanem miódsent a kelő időben alkalmazva. Sohasem kérkedik azzal, amit az övé, sokkal szívesebben beszél Anatóle Frauceról, vagy Zolaórol, mint saját magáról, és nem érzem a társaságában a saját törpözömet, hanem szinte érzem, mint emel magához,

miként olvad fel az én gondo közásom az övében és mikor egyik óra szinte röpi a másik után, még sokáig, nagyon sokáig hallgatnám megittasultan, elbűvölve azt a sok szépet, amit Pekár pazar bőkezűséggel juttat.

Hétfőn Aradon lesz Pekár Gyula. Felolvasást tart az Urániában. Akik hallani fogják, megerősítik majd az én lelkesedésemből fakadt írásomat.

Daru.

Amiről beszélnek.

Az eltévedt levél.

Ha a levelek gondolkodni tudnának, bizonyára megsajnálják a szerelmes párokat és nem okoznának nekik annyi szomorúságot azzal, hogy igen gyakran nem arra a helyre jutnak el, ahova küldték őket. Egy-egy rossz helyre tévedt levél sok sziv apró tragédiájának volt már oka. Igaz, hogy néha épen ellenkezőleg történik és az ilyen levél a tragédiáknak megakadályozója lesz. Egy kis kellemetlenséget szerez ugyan, de megóv a nagyobbaktól. Alighanem ilyenfajta az a levél is, amelynek históriájáról széltében-hosszában beszélnek most Arad városában.

A vigan induló, de szomoruan végződő históriának főhőse egy előkelő, dupla-gallérban, harangalaku felsőkabátban járó fiatal ur: K. I. magánhivatalnok. A fiatal ember már esztendők óta szorgalmas látogatója az aradi színháznak. Nem annyira az előadás, mint inkább a színésznők kedvéért. Állandóan szerelmes ugyanis egyik vagy másik színésznőbe. Ha a színésznők nem viszonzzák meleg érzelmeit, átpártol a kardalosnőkhöz, akiknél már több sikert szokott elérni.

Ezek a sikerek azonban — sajnos — nagyobb anyagi áldozatokkal járnak. K. I. nek gyenge hivatalnok fizetése nem nagyon bírta ezeket az áldozatokat. Hitelezői — a szabótól kezdve a virágkereskedőknél egészen a szabónokig — mind azzal a tanácsal ostromolták a fiatal embert, hogy egy „jó partival“ segítsen helyzetén. A kis szőke kardalosnő, aki legutolsó és egy látszik állandó ideálja hősünknek, eleinte ellene volt ugyan e tervnek, de később, okosan számolva a helyzettel, ő is belenyugodott K. I. nászülési szándékába.

A gazdag jóvendőbeli hamarosan feltalálódott. Nem tartozott ugyan Eva legszebb ivadékai közé. Szépségben nem is versenyezhetett a szőke kardalosnővel, de viszont majdnem annyi pénze volt a papájának mint ahány aranszőke hajszála a kóriska leánynak. K. I. elegáns megjelenésével hamarosan meghódította a leányt. Az apa meghódítása kissé nehezebben ment, de a szép remények és nagy karrier kilátásba helyezésével ez is sikerült.

Következett az eljegyzés. A múlt hónapban ez is megtörtént. Az ifju azóta csaknem naponként meglátogatta menyasszonyát, aki a belvárosban lakik. A múlt héten születés napja volt a leánynak. K. I. gyönyörű virágcsokorral akarta meglepni menyasszonyát. Meg is rendelte a csokrot egyik aradi virágkereskedőnél azzal, hogy azt küldjék el az ő lakására, majd azután ő eljuttatja a menyasszonyához.

A csokor megerkelt az ifju anélkül küldte el azt a menyasszonyának, hogy kivette volna a dobozból. Az egész család összegyűlt az ebédlőben, mikor a virágos dobozt kinyitották. A menyasszony gyönyörködve nézegette a csokrot, az apa pedig ez alatt, csupa pontosságból, a dobozt vizsgálta. Egyszerre csak észre vett a doboz alján egy kis, ceruzával írt levélkét. Kiveszi a dobozból és óriási meglepetésére ezeket olvassa rajta:

Tisztelt fiatal ur! Igazán ez már sok amit Ön velem tesz. Már öt éve csináltatja a csokrokat azoknak a színésznőknek és még mindig nem fizetett egy vörös krajcárt se. Sokkal

receni színházban. Tegnap este Bizot klasszikus operájában, a Carmen-ben lépett fel és don Josét énekelte. Ferrari olyan sikert aratott, hogy a közönség és sajtó egyaránt lelkesen ünnepelte az aradi tenoristát. Ferrari kedden érkezik vissza Aradra, hogy a szerdai Ernáni előadás próbájában már résztvegyen.

* Mozgófénykép a korzóról. Az Uránia-színház szombaton a kedvezőtlen idő miatt nem csinálhatott felvételt az aradi korzóról. Vasárnap a déli korzóról készítenek felvételt. Érdemes lesz tehát vasárnap az Andrassy-téren korzóni, már csak a kinematograf kedvéért is.

* Vasárnapi előadások. Holnap két előadás lesz a színházban. Délután mérsékelt helyárakkal Strauss diadalmas operettje, a Varázskeringő kerül színpadra. Este Szigligeti Ede híres népszínművét, a Csikós-t játsszák. Az esti előadásnak különös érdekessége az lesz, hogy ekkor bucsuzik az aradi közönségtől Szathmáry Arpád, a színház népszerű és kedvelt komikus aki aradi szereplése alatt egészséges humorával sok kellemes percet szerzett a publikumnak. A népszínműben a főszerepeket Zalay Margit, Sallágyi Berta, Benkőné, Hunyady Delli, Várnay és Faludy játsszák.

* Amerikából—Európába. Az amerikai utazásról ezer és ezer mese és fantasztikus valószínűtlenségek forognak a köztudatban. Az Uránia színház most egy eredeti amerikai utazást mutat be, minden gyönyörű uti részletével, a hajó élettel, az elindulás pillanatától a megérkezésig. Pazar látványosságot nyújt ez a kép, amelyhez fogható szép és tanulságos látványosságokban csak ritkán részesül a közönség. Örömmel látjuk, hogy az Uránia-színház ilyen tanulságos látni valókkal szórakoztatja a közönséget.

Ünnepelnek a rabok.

Április 11. az aradi fogházban.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 11.

Van Aradon egy egyesület, amely csendben, a reklám minden zaja nélkül végzi áldásos munkáját. A rabsegélyző egyesületről szólunk és elismeréssel, dicsőítően emlékezünk meg róla. Ez az egyesület gondoskodik a börtönbe zárt emberek keresetképtelen családjáról, továbbá a rabok tanításáról és erkölcsi neveléséről. A magyar anyanyelvű rabokat Szőke Antal községi tanító, a románokat pedig Moldován József, a görögkeleti román iskola igazgatója részesíti megfélelő oktatásban.

Az iskola április elsején nyílt meg száznegyven hallgatóval, akik közül ötven magyar és kilencven román. Az analfabétákat bevezetik az írás-olvasás tudományába, tanítanak nekik azonkívül földrajzot, történelmet és gazdaságtant, de főszóval az erkölcsi oktatásra helyezik.

A rabok iskolájában ma ünnepi tanítás volt. A román raboknak Moldován József igazgató, a magyar ajkúaknak pedig Kovács Vince iskolafelügyelő fejtegette szép beszédben a március 15. és az április 11. ünnepek jelentőségét, majd pedig arra intette őket, hogy a szabad életbe visszakérülve, a magyar hazának hű és becsületes polgárai és tisztességes munkáival családjuknak biztos támaszai legyenek.

A rabok könnyekig megindulva fogadták a szívhez szóló szavakat és egyikük keresetlen, egyszerű beszédben köszönte meg az egyesület és a társadalom figyelmét és részvétét, amelylyel irántuk, a bünelkért szenvedők iránt viseltetik.

A rabsegélyző egyesület, amely Fábrián Lajos dr. kir. törvényszéki elnök és Szokolczay Lajos dr. kir. ügyész vezetésével működik, nemes és hasznos hivatást teljesít a fogságba zárt emberek lelki és szellemi foglalkozásával. A

kulturáltság, az erkölcsi nevelés hiánya a kriminológusok szerint egyik legfőbb szülőke a bűneseteknek és minden olyan törekvés, amely a tanulatlan és műveletlen rétegek szellemi felvilágosítását célozza, megérdemli, hogy a társadalom pártfogásával és támogatásával találkozzék. A rabsegélyző-egyesület magas szociális szíjait elősegíteni kötelessége mindenkinek, aki szívén viseli a béke és a szociális haladás létfeltételeinek megteremtését.

A majális.

— A főigazgató rendelete. —

Szeretnék egy szép, szomorú levelet írni a diákokhoz. Titkon lázító, elkésztő, sirásra kényszerítő levelet az iskolába adressálni. Amire fázósan dobogjanak fel a gyerekszívek és fájdalmas, redős homlokokkal dobják sutba a klasszikus ódákat, a latin nyelvtant, német mondattant, a vázsonkötéses, vaskos természettant és a többi „tant.” Szeretném, ha a kultúra-gyár kopott-tollu madárkái, az én kis diákpajtásaim pókhálós, hónapos szobák homályos alkonyati óráin az antik hexaméterek ropogtatása helyett áhitatos kézzel Amicis selyemlágú beszédű „A szív” című imakönyvét lapozgatnák és könnyes pillák alól, nyitott ablakon át hallgatnák a virágtakarós, fehér pihés fák tavaszi zugását...

Én tudom, hogy így április közepén a kis fiókák már valamennyien a majálisról álmodoznak. Csöpp szívük teli van csalálatosan szép fehér rózsákkal, aranyzóke leányfejek és ösmeretlen vágyakozások sutogásával. Szeretném megírni, hogy nagy veszedelem szorítja össze nemsokára a torokukat. Mert nem lesz többé majális.

Ugy hírlík. — már a diákemberkéik is rebesgetik, — hogy Vass Bertalan nagyváradi kir. tankerületi főigazgató szigorú rendeletet adott ki, hogy ne legyenek többé majálisok a nagyváradi tankerületbe tartozó s így az aradi középiskolákban is, mert nem illik az iskola programjába, nem való a nevelés feladatai közé a majális. Alattomban már készülnek a hivatalos leiratok. Szigorú szemüvegek már tán olvasgatják is őket.

Üdvösebb dolog — mint majd annak idején közhírré tétetik, — ha a diákság a Szent Istvánról elnevezett egyesületek kiadványait böngészni. Ostoba mese és épen ezért minden könyvből kihuzatják a „mens sana in corpore sano” jelmondatot. Mi köze a klasszifikáló tanárnak a gyerek kedélyéhez és egészségéhez? Elég a heti két testgyakorlási óra — a tornaterem friss levegőjében. Sok az anyag, nincs idő, nem cél az egészség, a testedzés fejlesztése. Horáciusnak nemcsak a carmina-it és epodosa-it, de a satira-it is át kell tanulni júniusig. Az pedig külön kötet. Nincs idő... Ha csurran-cseppen egy-egy üres óra, vár a fizikai laboratórium, vagy a lelki gyakorlatok kinszenvedése.

Poézis pusztult el és sok-sok életöröm. Gyönyörűséges szép tavaszi emlékek bucsuztató ávéja ez a rendelet.

Ma már nyilvánvaló lett az iskolákban ez a hír. Nagy keserűségek kovásza lett. Sok diáknak sirhatnékja volt. Nem írok levelet az én diákpajtásaimnak. A hivatalos Szentlélek majd elvégzi helyettem tilalmas írásában.

Öngyilkos mérnök.

A szerelem halottja.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 11.

Megrendítő öngyilkosság történt ma a főváros egyik ismert kiránduló helyén, a Hűvösvölgy erdejében. Egy nagy reményekre jogosító ember méreggel vetett véget életének. Az öngyilkos Lacroix Bruné dr., aki a műegyetem egyik legkiválóbb asszisztense volt. Tettét valószínűleg szerelmi csalódás miatt követte el.

Az öngyilkosság részleteiről Budapesti tudósítónk a következőket jelenti:

Major István erdőőr ma délután a Hűvösvölgyben két kutyájával járta az erdőt. Egy köhalomnál a kutyák dühösen ugatni kezdtek. Az erdőőr közelebb ment, hogy megnézze, mi az oka a kutyák feltűnő viselkedésének és a körakás mögött egy fiatal ember holttestét találta. A halott mindkét kezében mérget tartalmazó kis üveg volt.

Major nyomban értesítette a rendőrséget, ahonnét csakhamar egy fogalmazó és két detektív jött ki a helyszínre. A fiatal ember ruhájának egyik zsebében talált igazolványból megállapítást nyert, hogy az öngyilkos Lacroix Bruné dr., a budapesti műegyetem egyik igen tehetséges asszisztense, Lacroix Alajos nyugalmazott altábornagy fia.

A tragikus véget ért fiatal ember, aki csak huszonnyolc éves volt, a műegyetem elektrotechnikai osztályán Szarvasy tanár első asszisztenseként működött s nagy tudása és tehetsége szakkörökben általános elismeréssel találkozott. Már régóta hangostatták, hogy Lacroix dr. a magyar elektro technikusok gárdájának egyik legtehetségesebb tagja, akire nagy jövő vár.

Lacroix dr. igen vissza vonult életmódot folytatott. Anyjával lakott, aki férjétől különválva élt a fővárosban, Ferenc körút 19. szám alatt. Hat héttel ezelőtt, anélkül, hogy anyját értesítette volna, a fiatal ember hirtelen eltűnt a fővárosból.

Az öngyilkosság a hatósági orvosok véleménye szerint legfeljebb huszonnégy órával ezelőtt történhetett, a vizsgálat tehát arra is kiterjeszkedett, hol tartózkodott Lacroix dr. Budapestről eltűnése óta. A rendőrség beható nyomozás és számos adat egybevetéséből megállapította, hogy a fiatal ember hat héttel ezelőtt, vagyis akkor, amidőn édesanyja lakásáról bucsu nélkül távozott, vidéken lakó édesapjához utazott. Az altábornagy örömmel üdvözölte rég látott fiát, de feltűnt neki a fiatal ember borús kédélye és lehangoltsága. Egy ízben kérdőre is vonta fiát ennek oka felől, de Lacroix dr. kitérő választ adott, azzal mentegődött, hogy a nehéz munka idegeit kifárasztotta és ezért látogatta meg atyját, hogy nála kissé kipihenje magát.

Az öreg Lacroix belenyugodott a dologba és a fiatal ember a múlt keddig nála tartózkodott. Ekkor azzal vett bucsut tőle, hogy halaszthatatlan teendői ismét Budapestre szállítják. Feljött a fővárosba, de nem ment el anyja lakására, hanem egy barátjánál aludt két éjszát. Tegnap reggel azután kiment a hűvösvölgybe és ott végrehajtotta az öngyilkosságot. sztrichnint ivott.

Lacroix dr. végzetes tettének okát eddig nem sikerült teljes bizonyossággal kiyomozni. Valószínű, hogy a tehetséges fiatal embert szerelmi bánat kergette a halálba.

A tavaszi Arad.

*
Az aradi kávéházak és vendéglők elé ma tettek ki először a „kerteket“.

Künn a tájon áprilisi
Hamis szellők fujdogálnak,
És gyönyörrel szagolgam
Illatját az ibolyának.
Oly jól esik a szép korzón
Céltalanul kóborlani,
— S mégis úgy hiányzott nekem
A tavaszról még valami.

Hiába is kacsingattak
Rám az asszonyok és lányok,
Éreztem, hogy a korzónkon
Valahányszor ielsétálok,
Bár felforrallá a vérem
A nagy mámor, e tavaszi...
Rossz sejtélem sugta meg, hogy
Hej! ez még sem az igazi...!

Nem igazi ez a tavasz,
Amilyenre szívem vágyik.
S ah! ma reggel... azt hittem, hogy
A két szemem tán káprázik:
Fejem esédlt, az örömtől
Ajkam hymuszokat zengett...
— Ma a kávéházak előtt
Künn valának már a kertek.

Leanderek tömkelegje,
Frissen zöldelő terraszok...!
S megcspták a lelkemet vig,
Mámorító égi hangok.
Magam sem bírtam magammal
Az örömtől, nagy kacajtól,
Ez hiányzott csak nekem hát
Az igazi szent tavaszról.

Ti hiányoztatok nekem
Arnyadó csöppnyi kertek,
Lesz egálabb hely — kávémat
Megini, — hogy hova menjek.
Közpntinál, Városinál,
Vagy a kis Fiume előtt
Enyget-rejtő, buja kertek
Vájak lombbal a pihenőt.

Eset a hó, jég is hullhat,
Fgyhat is — de mindhiába.
Künn vannak a kertek! — Tavasz
Nyitott Arad városára.
Mert ami ott tavaszt csinál,
Szerje-bokor s leander az,
Kávéházi terrasz nélkül
Még a kikelet se tavasz...

Szilánk.

HIREK.

Plágium.

(Az irodalom csöszse.)

Arad, április 11.

Meg fogják látni, hogy új állást szeretnek. A hatásköre körülbelül ugyanolyan lesz, mint Ugron Gáboré a képviselőházban, aki a párthűség főköré. Csak a fizetése lesz nagyobb. Az új állást a plágiumok ellenőre fogja betölteni.

És erre az állásra — Magyarországon mindig előbb van meg az ember, aki a hivatalt be fogja tölteni, mint maga a hivatal — az *Alkotmány* egy munkatársát fogják kinevezni. Hogy melyik miniszter, az bizonytalan. Az ügy, mint irodalmi dolog, a kultuszminiszter ressortjába tartoznék. Mint büntető cselekmény azonban az igazságügyminiszter hatásköre alá kívánko-

zik. A néppárti lap munkatársa azonban először azért fogja megkapni az állást, mert a néppárt ilyen csekélységet ki tud eszközölni a maga újságja számára; másodsor pedig, mert a plágiumok ellenőrzésében gyakoriatja van.

A néppárti lapnak ez a specialitása. Multkor Szomaházy Istvánról és Bródy Miksáról derítette ki, hogy külön külön és együtt véve, részint egymástól, részint egymástól plagizáltak. Most meg Garami Ernőre, a szocialista íróra fogja rá, hogy darabját, a *Megváltás*-t plagizálta.

És a Garami Ernő dolga; az ő gondolja, hogy miképp fog kikérülni a zavaros léből, amelybe alighanem Göröcsöni Dénes, a multkori plágium-ellenőr csöpentette. Hanem a plágium vadászat körül egy és más furcsaságok vannak.

Furcsa mindenekelőtt, hogy a néppárti újság csak az olyan írók között keresi a plágiumot, akik a felekezeti, vagy a politikai elv tekintetében messze esnek az Alkotmánytól.

Azután: a hogy Göröcsöni Dénes a plágiumot gombostű alá tűzi, a legjelesebb írókat meg lehetne csipni, hogy a bibliából, öreg költőkből és archivumi kötetekből lopnak. Nem szólva Arany Jánosról, aki az illosvai Selymes Péter anyagját „sajátította el,” továbbá azokról, akik a való életből lopnak témákat, a legszemérmertlenebbül.

Egy azonban valószínű: Göröcsöni Dénest, aki írói munkásságának e szokatlan uton szerzett emlegetettséget, senki se fogja plágiummal vádolni. Legalább ezt mondják, akik az írásművelbe hatoltak. Nincs az az eleven, vagy holt költő, aki ne tiltakoznék az olyan vád ellen, hogy a plágium-ellenőr művelt először ő írta meg.

— A külügyminiszter és a pápai nuncius. Bécsi diplomáciai körökből kiszivárgó hírek szerint a bécsi pápai nuncius és Aerenthal báró külügyminiszter között a legutóbbi diplomáciai fogadás alatt kínos jelenet játszódott le. Aerenthal kijelentette *Granito di Belmonte* nunciussnak, hogy a Wahrung-afférben tanusított viselkedése következtében nem tárgyalhat vele politikai dolgokban. A nunciust már a legközelebbi napokban vissza fogják hívni állásából.

— Magyar világ Londonban. Elénk érdeklődés előzi meg Molnár Ákos dr. országgyűlési képviselőnek, a kiváló közigazdászának a londoni magyar kiállításról szóló felolvasását, amelyet az aradi kereskedelmi és iparkamara meghívására holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor tart a város háza közgyűlési termében. Aradváros egész társadalmában élénk viszhangra talált az az akció, amelyet az aradi kereskedelmi és iparkamara a londoni magyar kiállítás érdekében megindított. Érthető tehát az a nagyarányú érdeklődés, amelyvel Molnár Ákos dr. felolvasását várják, amennyiben Molnár Ákos dr. úgyszólván kezdeményezője ennek, az ország gazdasági életére messze kiható kiállításnak. Molnár Ákos dr. holnap reggel érkezik Szegedről Aradra. Az állomáson az aradi kamara küldöttsége fogadja a képviselőt, aki délelőtt 11 órakor fogja ismertetni a londoni magyar kiállítást s egyuttal az angolországi társadalmi életet is vázolni fogja felolvasásában.

— A csanádmezei orvosstrájk. *Makóról* jelentik: A munkáspénztár és az orvosok között támadt konfliktust még nem sikerült elintézni. *Pataky* Albin a munkáspénztár elnöke egy hírlapíró előtt kijelentette, hogy a központi országos munkásbiztosító pénztártól utasítást kapott,

hogy ne tárgyaljon tovább az orvosszövetséggel és amennyiben szükségesnek mutatkozik, közvetlenül az orvosokkal igyekezék megállapodásra jutni. *A pénztár bevételeinek husz százalékat hajlandó az orvosoknak átengedni*, hatvanöt százalékat táppénsekre és gyógyszerekre óhajtja felhasználni, a fennmaradó tizenöt százalékat pedig az adminisztratív költségekre kívánja fordítani. *A pénztár csak fix fizetéssel hajlandó az orvosokat alkalmazni*, nem pedig a tagok száma szerint. A Nagylak, Mezőhegyes, Battonya és Makó városokban fenálló gyárak munkásai ugyanis gyakran változtatják helyüket és ebben, majd abban a gyárban dolgoznak. E helyváltoztatások ugyszólván lehetetlenné teszik a tagonként való elszámolást és nagy bonyodalmakat okoznak. Az elmúlt ősszel Mezőhegyesen két orvos fizetését majd kétszeresére emelte. A pénztár elnökének e nyilatkozatával szemben az orvosok kijelentik, hogy ők ebben a kérdésben egymással teljesen szolidárisak és mindenben az orvosszövetség határozatához alkalmazkodnak.

— Dreyfus Rómában. Egy római távirat jelentí: *Dreyfus* Alfréd tegnap felesége kíséretében ideérkezett és meglátogatta Björnsterne *Björnson*-t, akivel régi barátságban van. Dreyfus és Björnson hosszasan beszélgettek egymással.

— A temesvári konyhaművészeti kiállítás. Temesvárról táviratozzák: Ma délelőtt nyitott meg a közsélemezési- és konyhaművészeti-kiállítás a város és a megye élénk részvétele mellett. A kormányt *Hertelendy* Ferenc főispán és *Doboky* Lajos miniszteri tanácsos képviselték. *Tellis* Károly polgármester üdvözlő szavai után *Hertelendy* nyitotta meg a kiállítást. A kiállított tárgyak legnagyobb részét temesváriaké, de számos kiállító vett részt *Aradról*, az ország egyéb részéről és a külföldről is.

— Plágium vádja a Népszava szerkesztője ellen. Fővárosi tudósítónk táviratozza: *Az Alkotmány*, a néppárt hivatalos lapja, ma reggeli számában azzal vádolja *Garami* Ernőt, a *Népszava* szerkesztőjét, hogy a mult héten a Vigszínházban eljátszott darabját, a *Megváltás*-t egy orosz írótól plagizálta. Garami ma délután nyilatkozatot tett közzé, amelyben visszautasítja a plágium vádját és kijelentí, hogy az illető orosz írónak munkái 1905-ben jelentek meg, holott ő 1904-ben írta meg darabját és ezt több tanuval is be fogja bizonyítani abban a pörben, amelyet az *Alkotmány* — ellen indít.

— A német trónörökös mint esztergályos. Berlinből jelentik: Miután a német trónörökös szardán futólágos rosszullet miatt kénytelen volt a szobájában maradni, elhatározta, hogy időtöltésből ismét dolgozik az esztergapadon. Ismeretes, hogy tíz évvel ezelőtt egy potsdami mesternél alaposan elsajátította az esztergályozás mesterességét. Most egy udvari asztalossal esztergapadot hozatott a palotába s széklábakat faragott rajta. A kis gépat azonban technikai okokból nem lehetett ellátni a szükséges elektromos árammal és ezért az esztergapad hajóját a trónörökös hozta mozgásba. Frigyes Vilmos herceg a szokatlan testgyakorlattól annyira kiemelegedett, hogy levetette kabátját és mellényét s izadt arccal, Ingujban dolgozott, mint egy igazi esztergályos. Még a szolgálattelvő szárnysegédet is befogták a munkába s a trónörökös felszólítására neki is le kellett vetnie kabátját és mellényét. Az asztalossegéd, aki az esztergapadot elhozta és a munkában segítkezett, csodálkozott a trónörökös ügyeskeszűségén és gazdagon megajándékozva távozott el a palotából. Tudvalevőleg a Hohenzollernnek családjában is tradíció, hogy mindegyik herceg tanul mes-

Husvét első napján este fél 9 órakor lesz megtartva a Nyomdász Szakegyletnek a „Guttenberg” dalárda közreműködésével a városi teremben rendezendő táncmulatsága.

NYILTTER.

Köszönetnyilvánítás.

Felejthetetlen jó férjem elhunyt alkalmából úgy magam, mint gyermekeim nevében fogadják leghálásabb köszönetem mindazon jó rokonok, kartársak, jóbarátok és ismerősök, akik határtalan fájdalomukat szíves megjelenésükkel enyhíteni iparkodtak.

Arad, 1908. április hó 10-én.
Özv. Szántó Zsigmondné.

Számtalanszor bevált

gyógyemelő és helygyógyító, mint a húgysavat megkötő szer.

Ideggyengesség. Vérszegénység.

a leghatásosabban leküzdhetők a **Guberforrás** vizével használt kúra által, mely könnyen emészthető természetes ársén, vasas víz. Orvositag legjobban ajánlva. Kapható az összes gyógyszerárakban, drogériákban és ásványvíz-kereskedésekben. Broktrek ingem.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak híresített káposztás, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító annak híresített káposztás, széná és maghéjakból, bodzacsócskóval keverve. Figyelemre méltó, hogy káposztásnak mielőtt bevitelük előtt óvatossággal legyenek és csak olyan úveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ár üvegekben: K-80, K 1.40 és K 2.- és ágyasulván minden gyógyszerárakban kapható. Forgalmazó: Török József gyógyszerész, Budapest. Dr. Richter gyógyszerára az „Arany országhoz”, Prágában, Elisenstrasse 5 no. Mindennapi szükséglet.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYÁNAK

heti kimutatása.

Hivatalos helyiség Szabadság-tér 7. sz. l. em.

Telefon 294. sz. Telefon 294. sz.

Hivatalos órák: délelőtt 9-1 óráig. Vidéki megkeresésekre — azoknak, a kik a körnek nem tagjai — csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk.

1908. április hó 11.

Keresünk:

Aradra: 1 irodai gyakornokot és 3 tanoncot.

Vidékre: 1 irodai gyakornokot, 8 fűszer 6 vegyes, 4 rőfös és rövid, és 2 vas és fűszer szakmabeli magyar, román és részben német, és tót nyelvismerettel bíró segédet.

Ajánlunk:

1 irodai gyakornokot, 1 pénztárosnőt, 10 fűszer és csemege, 2 vas és fűszer, 5 fűszer és rövid, 2 kézmű és divat, 1 bőr. 2 fűszer és festék és 10 divatszakmabeli segédet.

Az elhelyezés teljesen díjtalan; az Aradi Kereskedők Köre tagjai előnyben részesülnek.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA

Klein Sándor, Keppich Zsigmond, titkár. 411 igazgató.

Elsőrendű

darabos-zsilvölgyi, darabos-poros, darabos-angol

takaréktűzhely és kályha

Salon-köszén,

porosz-sziléziai darabos,

porosz-sziléziai dió

Pirszen (Koksz)

száraz, jól kiégetett bükk

Vasaló-faszén,

lupényi, pécsi és osztrai

Kovács-köszén,

Magas hőfoku hazai

Tüzelő-köszén

legolcsóbb árszámítás mellett, miniszteri és főkapitányi rendelet szerint előírt plombázott és pontosan mért 50 kilós zsákokban házhoz szállítva

Kneffel Károly és Fia

Szénosztálya 21

Andrássy-tér 14. sz.

TELEFON: 139.

A kölcsönkönyvtár új pótjegyzékei,

melyek az elmúlt év összes újdonságait tartalmazzák,

megjelentek!

A következő

újdonságok

érkeztek

KERPEL IZSÓ

80,000 kötetes

kölcsönkönyvtárába:

Pemberton: A fehér rémek, Zöldi M: A pápai gróf, Schinx: Vad virág és kerti virág, Sinclair Upton: Az ipar-báró B. Balogh Beledék: Séta a világ körül, Holub: A fokvárostól, Dr. Guthi: Homosexuális szerelem, Legújabb monologok, Nagy I: Sötét bűnök, Bródy S: A hercegkiszonny, Földes I: A császár katonái, Ries: Az első légyott, Dr. Forel: A nemi kérdés, Gutius: Mákvirágok, Csendélet, Jeles firmák, Keresztkérdések, A nevető vádlottak, A törvény nevében, Budapesti típusok,

Németben: Osbourne L: Liliput der Schicksalsmeister Ballestrem: Djavahir, Luzifers Träne, Dunker: Leiden, Nell Otto: Friedenssucher, Stegemann H: Die Befreiten, Champol: Simones Gatte, Blüthgen Victor: Frau Gräfin, Ballestrem: Diplomaten, Klinkowström: Zum andern Ufer, Lesueur D: Die Macht der Vergangenheit, Croker: Ein verlorener Posten, Hire Jean: Königsdirne, Corrad P.: Amors Mädchen-schule. Dolorosa: Tagebuch einer Erzieherin, Rittland K.: Frau Irmengards Enttäuschungen, West L.: Homosexuelle Probleme, Quirt Jean: Pariser Ausstellungenserinnerungen, Wasner: Der rote Faden. továbbá francia és angol újdonságok.

Kölcsöndíj havi 1 kor. 20 fill, vagy kötetenkint fizetve 8 fillér.

A könyvek újak és tiszták! Vidéki bérlők

is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsöntárba

is meglepő szép

újdonságok érkeztek!

Zenekölcsöntári díj havi 1 kor. 40 fill, vagy füzetenkint 14 fill.

Gerzso: Lehár: Három feleség, Fall: Dollárkirálynő, Tátrai emlék, Bodrogi: Künn a pusztán szántok, Bogdán: Felhők mennek, Pete L: Nem való bokréta, Ne bánts anyám, Heidelberg; Krumpfi kapálás, Dal a Vörös Marcsáról, A haremölgy, Zerkovitz: Bölcsődal, Karmán J: Összel születtem, Örök mámor, Modern Zeneköltők albuma, Radies: Szabad minden imádságnak, Sarkantus nótá, Kálmán J.: Tatárjárás, Stern: Addio, Kálmán Imre: dalai, Kratochwil: Zi de Serbatore, Hetényi: Debreceni nagy erdőben.

A zenemű kölcsöntár 5-ik pótjegyzéke is megjelent és ingyen kapható.

KERPEL IZSÓ,

401 könyv-, zenemű és papírkereskedése Aradon.

Telefon 885. sz.

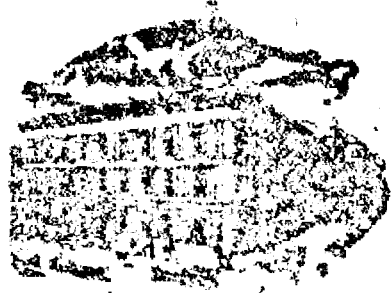
Feltűnő újdonság!

DÉLICE

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mászt nem szív.

SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY

„VASS“-szálloda
ARAD.

Van szerencsém a m. t. közönség b. tudomására hozni, hogy több évtized óta a legjobb hírnévnek örvendő „VASS“ szállodat és kávéházat özv. Duffner Józsefne urnától megvettem és f. évi április 1-től saját nevem alatt vezetem. Legfőbb törekvésem leendő, hogy a m. t. közönség pártfogását teljes mérvben kiérdemeljem. Mivégből a szálloda összes vendégszobáit modern stílusba renoválom és villanyvilágítással szerelem fel. Ugy szintén a kávéházat is megfelelően rendezem be, ahol is mindenkor a legkitűnőbb és legfinomabb kávéházi italokat, a saját termésű öt éves pankotal rizlingi boraimat 4 és 7 decis, valamint pilseni ősforrás sört palackokban a legjutányosabb áron szolgáltatok ki. — Minden vonat induláskor és érkezéskor saját omnibuszom. 1575 Kiváló tisztelettel
Haas Albert, szállodás és kávé.

Több mint 25 év óta elismert leg-
locsőbb bevásárlási forrás!

Kilényi C. és Társa

dívat, készmő, rövidára és fehérnemő árukat
a „kék golyóhoz“

Arad, József főherceg ut II. szám
(Karolina-utca sarkán.)

Nagyon olcsó árban árusítanak:
vásznak, divatszövetek, blous selyem,
barchetek, trikó ingek és nadrágok,
sapkák, keztük, harisnyák, cipők,
gyermek ruhák, női és férfi ingek,
nyakkendők, ágyszerítők, paplanok,
esőernyők, stb. 515

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Savanyu káposzta

hosszulevelű és szép fetér

120 kg hordóban	9 fillér
70 „ „	10 „
50 „ „	11 „

Teljes kocsiromány vételénél
külön ár. 1523

Brutto nettonak számítva Stomfa
állomásra bérmentve szállít a küld

Beles Gáspár

Stomfa, Pozsony m.

Csak valódi Mack-féle

Kaiser-Borax

szépség és egészség ápolására.

Kaiser-Borax a bőrt finomá, fehérre és üdév teszi, kiválóan alkalmas fog- és szájpolásra, katarrus és rekedtség ellen kiválóan alkalmas szer. A Kaiser-Borax minden vizet puhává tesz és a legjobb bőrtisztító. Vigyázat a bevásárlásnál! A valódi csakis vörös jobozókban 15, 30 és 75 fillért kapható dobozokban, amelyhez használati utasítás van mellékelve. Sohasem kapható ez szabadon! Kaiser-Borax szappan ibolya-illattal. Tola szappan és Tola-perfüm — parfümözött Kaiser-Borax. Egyedüli készítő Ausztr-Magyarországon Gottlieb Volth, Wien, III 1. 1541-1.

Kerekes Pál

gép harisnya kötészete

ARAD, Kossuth-utca 66. szám.

Elfogad megrendeléseket új harisnyák megkötésére, használt harisnyákat megtejelésre. Kézit mindennemű férfi női és gyermekharisnyákat minden színben és erősségben. Továbbá gamasnit, alsószoknyát, keztük, gyermek ruhát, alsó inget és nadrágot trikót derekat, hálósapkát, térdmelegítőt stb. 531

Mellékkeresetet nyújt

minden tőke és kockázat nélkül utazóknak és fényes keresetet helyi ügynököknek egy egészen új, verseny nélkül álló szükségleti cikk képviselője.

Ajánlatokat „Opalin“ jelige alatt továbbit Leopold Gyula hirdetési irodája Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. 5868

Uj fodrász-üzlet.

Van szerencsém az igen tisztelt közönség figyelmét felhívni ujonnan berendezett

fodrász-üzletemre.

Célm pontos kiszolgálás a n. é. vendégeim teljes meglegedésére. Becses pártfogást remélve teljes tisztelettel

Scheirich Sándor

fodrász és berbély

Arad, Zrínyi-utca 1., az Első Aradi Takarékpénztár épületében. 149

Tápértékben leggazdagabb,
Hatásában felülmulhatatlan
a Hajós-féle kellemes ízű

Csukamájolaj.

Gyermekek és felnőttek által egyaránt kedvelt.

Ára egy üvegnek 2 korona. 241

Fagydaganatok elmulasztására
Fagyviszketegség biztos megszüntetésére

kitűnő hatású szer a Hajós féle

FAGYBALZSAM.

Egy üvegnek az ára 70 fillér.

Tyúkszem már nincs többé!!

Igy kiáltanak ezren meg ezren, akik a Hajós-féle

ANAGALLIN

használták. Ára egy üvegnek utasítással 70 fillér.

Fenyőillat a szobában. Ára 70 fillér.

Ibolya, Gyöngyvirág és Heliotrop szobailatok, üvegje 70 fillér.

„Never“ amerikai gummikülönlegesség, a képzelhető legjobb óvszer. 6 drb. egy eredeti fémdobozban 2 kor.

Fenti szerek valódi minőségben kaphatók:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyszerészeti laboratóriumában

Arad, Andrásy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Hódmező-Vásárhelyen

a piactéren

a takarékpénztár bérházában

egy nagy

sarok bolthelyiség,

mely mindenféle üzletre, (rőfös, norinbergi, butor raktár, cukrászda stb.) igen alkalmas,

azonnal kiadó.

Értekezhetni a hmvásárhelyi takarékpénztárral. 1612

Benoid-gáz a legolcsóbb világítás

házak, villák, uradalmak, szanatóriumok, kórházak, hotelek, vendéglők, gyárak, laboratóriumok, állomások, kaszárnyák templomok, lakók, közönségek és kis városok részére

50 normálgyertyafényű láng óránként csak 1-6 fillérbe kerül!

Nem acetylen! Robbanás veszélye kizárva! Leggyorsabb kezelés! Bel- és külföldi elismerő nyilatkozatok. Bel- és külföldi szabadalmak. Számos kitüntetés. Érdeklődőknek bővebb felvilágosítást ad:

Magyar Benoid-gáz Részvénytársaság

ARAD, Pécska-ut 13/14.

Telefonszám: 561.

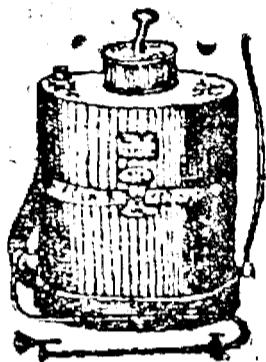
Költségvetés ingyen, minden kötelezettség nélkül.

Telefonszám: 561.

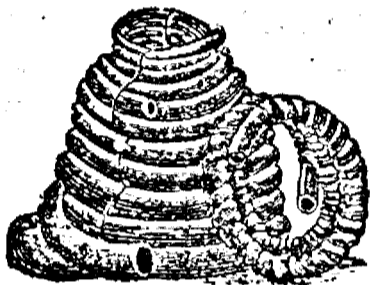
Kovács Soma és Tsa. Arad,

Neuman-palota.

Gyári raktár: gépek, gépfelszerelések, malomszerek, pincészeti eszközökben, kutak, szivattyúk, tömlők, eredeti Vermorel-permetezők.

1164

Kühne H. mosoni mezőgazdasági gépgyár, Mo. Gorniek olgagóli aratógépgyár vezérképviselete.

Heltai Jenő

Az obsitos

Vitéz Harty János újabb és nevezetesebb eseményei és emlékeztetői.

Ára diszkólásban 4 korona.

Kapható a BUDAPESTI HIRLAP könyvkiadóhivatalában a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett, vagy bármely könyvkereskedésben.

Heltai elmésen, jókedve birtokában ebresztette föl az obsitost és az új Harty János pompásan gnyolja ki a mai viszonyokat. Harty uram a múlt évek minden nevezetes eseményében szerepel. Kibicel a bécsi zsoke-klubban, meglátogatja a szerb királyt, elkíséri a trónörökösét Pétervárra, elfogja Dél-Afrikában Methuen-lordot, leszereli az alléjcs mozgalmat, kalauzolja a szíami trónörökösét, meg-regulázza a tűzhányó-hegyet, első a páris-bécsi automobilversenyen, megmenti a braganzai herceget, csatázik a ferencvárosi kísértetekkel, vizitel a német császárnál és a mi a fő, eltörli a katonai javaslatot. Mindez csupa vidámság, szikrázó él, kedves csalafintaság és szeretetreméltó hazudozás. mindegyik magva azonban a mostani állapot ügyes szatirája. A szépen csörgedező versekhez Garay Akos rajzolt képeket.

8-1908.

Hirdetmény.

Ismételten közhírré tesszük, hogy azoknak, akik a Belvárosban, Sarkad, Erzsébet, Sága és Poltura külvárosokban laknak, a kamarási, azoknak pedig, akik Gáji külvárosban és a tanyákon laknak, a gáji kapitányi hivatalnál kell bejelenteni, hogy hány darab sertést, vagy juhot kívánnak folyó évben a városi legelőre bocsájtani. A bejelentésre folyó hó 4-11 napjait kitűzzük.

Ezen napokon állítandók ki a juhokra nézve a kötelezvények a legeltetési díjak ama felére, amelyek nem a legelőre bocsájtás előtt, hanem f. évi augusztus 20-ig fizethetők be.

Arad, 1908. március 30-án.

A városi tanács.

10470-1908.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi ministerium rendelete nyomán ezennel közhírré tesszük, hogy a cs. és kir. közös hadseregbeli hadapródiskoláiban magyar honos ifjak részére fentartott mintegy 300 ingyenes magyar állami hely fog az 1908-1909. iskolai év kezdetén betöltetni.

A felvételre vonatkozó részletes feltételek a városi katonai ügyosztályban betekinthetők.

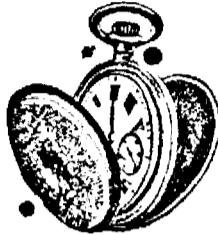
A katonai iskolák bővebb ismertetésére szolgáló „Tájékoztató” a honvédelmi ministerium segédhivatali főigazgatójától díjmentesen kaphatók.

Arad, 1908. évi április hó 4-én.

A városi tanács.

Alkalmi vétel!

Gyönyörű

Zseb óra

láncsal

csak 1 frt 70 kr.

80.000 drb. 1572

eladva, emiatt küldök egy gyönyörű, 36 óráig járó (nem 12 óráig) Gloria ezüst Anker Romontoir órát valódi svájci szerkezettel, csinosan gravírozott kű sóvel, másodpercmutatóval és szép aranyozott vagy ezüstözött láncsal, pontosan jár csak 1 frt 70 kr.

Továbbá ajánlok egy valódi aranyozott 36 óráig járó Anker-Romontoir elsőrendű schweici órát aranyozott láncsal 2 frt 50 kr ért minden óránál 3 évi írásbeli kezességét vállalom. Küldést utánvét mellett összközz:

S. KOHANE schweitsi órágyár — kivitelű ház Krakkau No. 42.

Számos köszönőlevél és utánrendelés. Még nem feleltél árúkról a pénzt visszaadom.

4-908. m. g.

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy a lovak és szarvasmarhák tulajdonosai f. évi április hó 11., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 21., 22., 23. és 24-én kötelesek bejelenteni, hogy hány darab jószágot akarnak folyó évben legelőre bocsájtani és pedig azoknak, kik a Belvárosban, Sarkad, Ujtelep, Erzsébetváros, Sága és Poltura külvárosokban laknak: a kamarási hivatalban, akik Gáiban és a tanyákon laknak: a Gáji alkapitányi hivatalba kell a bejelentést eszközölniük.

Az előbb kitüntetett határidőn tuli jelentkezést nem fogadjuk el. A jelentkezések alkalmával állítandók ki a kötelezvények a legeltetési és pásztordíjaknak ama felére nézve, a melyeknek kifizetése nem a legelőre bocsájtás előtt, hanem f. évi augusztus hó 20-ig eszközölhető.

Arad, 1908. március hó 30-án.

A városi tanács.

9681-1908.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú magyar királyi földmivelségi ministerium 21049-1908. szám alatt kelt rendelete alapján a következőket tesszük közzé: A gödöllői állami méhészeti gazdaságba az 1908-ik év folyamán hat időszakos tanfolyam fog tartatni a következő beosztás mellett: május hó 4-24 földmives kisgazdák, június hó 1-14 erdőőrök, június hó 16-28 lelkészek, július hó 2-22 és július hó 25-től augusztus 15-ig néptanítók, végre augusztus 18-31-ig nők számára.

Céljuk ezen tanfolyamoknak, hogy az azokon résztvevők a méhtenyésztés elméleti és gyakorlati ismereteit elsajátítsák, valamint, hogy a méhkaptáraknak és méhészeti segédeszközöknek házilag való elkészítését is megtanulják. Minden tanfolyam hallgatói annak tartama alatt teljes ellátásban díjtalanul részesülnek és ezenkívül azok részére, kik pályázati kérvényükben szorult anyagi helyzetüket igazolják, s a m. kir. államvasutaknak a távolsági forgalom 7-16 vonalszakaszai között lévő valamelyik állomásáról jönnek, a személy és vegyesvonatok III. kocsiosztályában érvényes féláru menetjegyváltására jogosító igazolványt küldetik, melynek ára a visszautazás költségeivel együtt a tanfolyamról való elutazáskor fog megtéríttetni. Minden egyes tanfolyamra 20-20 hallgató vétetik fel. A pályázni szándékozók felhivatnak, hogy egy koronás bélyegjeggyel ellátott folyamodványukat, melyben a foglalkozásuknak megfelelő tanfolyamra való felvételüket kérelmezik, a m. kir. földmivelségi miniszterhez címezve, fölöttes hatóságuk útján a földmivesek és más foglalkozásuk pedig községük előljáróságának aláírásával ellátva az illető tanfolyam kezdete előtt legalább egy hónappal előbb nyujtsák be. Budapest, 1908. március 16-án. M. kir. földmivelségi miniszter.

Arad, 1908. április 2.

A városi tanács

Ujdonság! Most jelent meg! Ujdonság!

Pórá Ferenc

A magyar rokonértelmű szók és szólások kézikönyve

Tartalmaz harmincezer szinonim szót és szólást nyolcszáz logikai csoportban.

Pórá Ferenc egészen modern példák után indult; könyve összeállításánál főtelevése a magyar nyelv kincsének rendszeres csoportosítására irányult. Nagyon érdekes és hézagpótló munka az, melyhez hasonló eddig magyar nyelven még nem látott napvilágot s mely mű előreláthatólag ott lesz minden tollforgató ember asztalán.

Ára díszes vászonkötésben kilencjelzőszallaggal ellátva 12 korona.

Megrendelhető a kiadó Athenaeum Irodalmi és nyomdai r. t. könyvkiadóhivatalában (Budapest, Rákóczi-ut 54.) és minden könyvkereskedésben.

Cement
hornyolt cserép
a legjobb fedő anyag. Vizáthatlan!
Örökké tart!

**Tégla,
Cserép**

legjobb minőségben állandóan
raktáron 754

Pollak Sándor
tégla, cserép és cementáru gyárában
Mikalának.
Telefon 5-15.
Városi iroda: Erzsébet-körút 37, I. sm.

Minden jobb üzletben kapható.

Kérjünk Braun-léle

„Rózsa-crém“ cipőkenőcsöt,

mert az összes forgalomban levő gyártmányok között a

„Rózsa-crém“

conserválja a lábbelit; ellentétben más készítményekkel, melyek a bőrt kiszáritják és törékenynyé teszik. — Eddig is számtalan szakember elismerésével találkozott.

Egyedüli készítője

Braun N. A. Arad.

Ismételadók forduljanak bizalommal hozzám.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomására adni, hogy

épület- és butorasztales

műhelyemet

Karolina-utca 3. szám alá

áthelyeztem és elvállalok ezen szakmába vágó mindennemű munkákat és pedig **hálószobákat, ebédlők, bolti berendezéseket és irodai berendezéseket** a legszebb kivitel és a legjutányosabb árak mellett.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Tisztelettel

Mádai Gyula,

épület és butorasztales.

Nem kell London. Nem kell Páris. Nem kell Bécs. Nem kell Budapest.

Aradon is lehet kapni!

A legkényesebb igényeknek is megfelelő mérték utáni

CIPŐKET

urak és hölgyek részére

SEELINGER UTÓDA

orthopéd és divat cipészetében

ARAD, Szabadság-tér 4. szám.

Büzlök különös figyelmébe ajánlom **orthopéd-gyógycipőimet**, melyek megrájták a lábfej fejlődését, gyermekeknek, ugyancsak felnőtteknek ugyancsak eredményeket értem el, amit számos elismerés tanúsít. Készíttek a valódi amerikai formájú cipőket, meg nem különböztethető tartos szép cipőket. B. megrendeléseiket kérve teljes tisztelettel!

SEELINGER UTÓDA 841

Brecska Károly

állami cipész tanfolyam szaktanítója.

500 koronát fizetek annak, aki

Bartilla fogvizének használata mellett, üvege 70 fill. valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlök **Bartilla A. Örököséi, (R. Winkler) Wien, 19/1 Sommer-gasse 1.** — Kapható Aradon minden gyógyszerárban, különösen Földes Kelemennél, Deák Ferencz-utca 11. sz. és Rosszny Mátyásnál, Szabadság-tér. Kerjék mindenütt határozottan **Bartilla-féle** fogvizet. Hamisítványok feljelentésért díjaztatnak. 622

Valódi brünni szövetek
az 1908. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes térruhához (kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 korona
előlegadó, csak	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20. — K. -ért, szintúgy felöltőszövetet, turistalódent, selyemkangarót stb. stb. gyári árákon küld a mint megvizsgálható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.
Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Örökös választék. Minták, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss áruban.

Seiler Bertalan
paszományos és gombkötő üzlete
Arad, Weltzer János-u. 13. sz.
**Zsinor,
gomb,
bojtok
és rojtok**
állandóan raktáron tartatnak.
Gyermek ágyhálók
bármely színben, pontosan, méret szerint készíttetnek. — Minden e szakba vágó munkát a leggyorsabban készít. 838

Telephon szám 590.
Panker F. Viktor
mű- és építő-lakatos
Arad, Fácán-utca 6. sz.

Készít takaréktűzhelyeket, sár és folyosó kerítések, épület vasalások, görredőnyök csapellenszók, vas-ágyak, kerti székek, padok, asztalok tömör vasból, valamint mind e szakmába vágó munkák a legolcsóbb árak mellett.
Épület szállítására vastessarát kaphaték.
Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek. 583
Nagy választék sárkerítés mintákból természetes nagyságban. — A minták megtekinthetők a műhelytelepen.

A legjobb minőségű bor és csemegé faju dus gyökérzetű
szőlő-oltvány,
ugyszintén gyökeres

Riparia Portalis és Rupestris Monticola szőlővessző minden mennyiségben kapható

WINKLER JÓZSEF
szőlővessző és szőlőoltvány termelőnél
Arad, Batthyány-utca 13. szám.
Telefon 410. szám. 511

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

Vese- és hólyagbajoknál minden vizet felülmul. Kellemes, kissé savanykás ízű, vasmentes, szénsavdus, **rendkívül üdítő asztali viz.**

Orvosilag ajánlva. 5881 Orvosilag ajánlva.

Ivógyógyomlóra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemenede idült hurutjainál, húgykő- és tövényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásnak bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskézelőség: Muschong buziasági gyógyfürdő Igazgatósága Buziasfürdőn.

Tisztviselők figyelmébe.

Az O. magy. I. ált. tisztviselőegylet kolozsvári képviselősege (Kolozsvár, Ferencz-József-ut 7. sz.) nyugdíjjogosult állami-, megyei és városi tisztviselőknél, katonatiszteknek és nyugdíjasoknak mindennemű egyleti ügyben, ugyancsak

törlesztési kölcsön ügyekben
díjmentes utbaigazítással és tanácsal szolgál.
Válaszbélyeg csatolandó. 503

Bela Stella
legjobb gummi óvszer
6 darab 2 korona
Földes Kelemennél,
Aradon.

Mindennemű fogfájást 5 perc alatt szüntetnek az **indiai fogcseppek.**
Egy üveg 70 fillér.
— Kapható minden gyógyszerárban. —
Főraktár 271
Földes Kelemennél Aradon.

Van szerencsem a n. e. közön-
ségnek b. tudomására adni, hogy
Kossuth-utca 64. sz. alatt

egy

épület- és butor- asztalos-műhelyt

nyitottam és elvállalok ebben a
szakmába vágó mindennemű
munkákat.

Konyhaberendezések és
polgári butorok

mindég készen kaphatók.

Veszek mindennemű

használt butorokat, ajtókat és
ablakokat

bizományi eladásra.

Elvállalok mindennemű

javitásokat

gyors és pontos kivitelben.

A n. e. közönség becses párt-
fogását és bizalmát kéri tisz-
telettel

Mikolás István.

Szőlőkötöző fonal

a legjobb minőségben.

Saját gyártású mindennemű

Gazdasági

kötélárak,

Gabonaszákok,

vizhatlan és vitorlavászon

Ponyvák,

Szalmaszákok,

kárpitos kellékek és fonott

Lószőr

a legjobb minőségekben, a
a legolcsóbban kapható az

Erdélyi és Bácskai Iparáru
raktár

Reich B. Károly Fia

és Társa

Andrássy-tér 6.

Bächer Rudolf — Melichár Ferenc

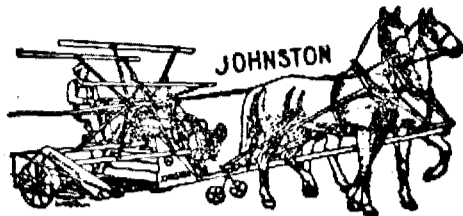
bizományi gépraktára

Arad, József főherceg-ut 9.

Ajánlja a

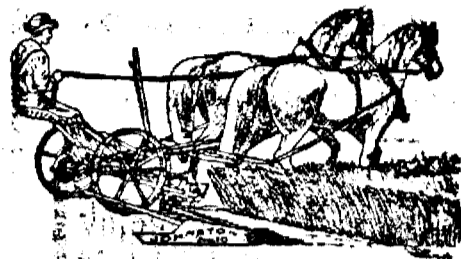
„The Johnston Harvester Co.“

amerikai aratógépgyárnak a hazai viszonyokra kitűnően
bevált készítményét, ugymint:

tű és takarmány kaszálógépeket, marokrakó és kéve-
kötő aratógépeket, szénaforgató
gépeket, gyűjtőgereblyéket,
stb. mérsékelt árban, kedvező fizetési fel-
tételek mellett.

Prospektus ingyen és bérmentve.

Jäger József

esztergályos

Arad, Deák Ferenc-utca 2. szám.

Mindennemű

esztergályos munkát végez,

javitásokat csont és borostyánba elfogad.

Kitűnő eresztő csapok amerikai bőr be-
tétellel, nem parafal

1327

A KI SZÉP AKAR LENNI,

használja egyedül a Hajós-féle

ARADI IBOLYA-CRÉMET,

mert a világ minden részéről jövő há-
laira legjobban bizonyítják, hogy

ennél jobb szépitőszert nem létezik.

Szeplő, májfolt, bibircs, bőrvörösséget

és mindennemű arctisztatlanságot
— varázsszerű gyorsan eltüntet. —

Ára egy tégelynek 1 korona.

Vigyázat: Csakis Hajós-féle aradi készítménye-
ket tessék kérni és elfogadni.

Kapható a készítőnél:

241

HAJÓS ÁRPÁD gyógyszerertárában

Arad, Andrássy-tér 22., a megyeházzal szemben,

továbbá minden gyógyszerertár, illatszertár és drogeriában.

Heim Ferenc

képesített kőművesmester

Arad, Jóna-utca 36. szám.

Tisztelettel értesitem a nagy-
érdemű közönséget, hogy az

építkezési szakmába vágó

mindennemű új épületek, lakházak,
magtárak, istállók építését a mai
kor igényeinek megfelelően a lehető
legjutányosabb árban készítek, ugy-
szintén célszerű átalakítások és
kiseb-nagyobb javításokat, s meg-
bizás folytán a szükséges terveze-
tek készítését a legelőnyösebb fel-
tételek mellett vállalom. Miért is a
nagyérdemű közönség becses párt-
fogását kérve, tisztelettel

Heim Ferenc,

1447

képesített kőműves mester.

5503—1908. kh. sz.

Hirdetmény.

Faller Gyula aradi lakos Ovár-
tér 10. sz. a. telkén egy fakeres-
kedés felállítására telepengedély
íránt folyamodván, az 1884 XVII.
t.-c. 27. §-a értelmében a telep-
helyszín tárgyalására határidőül
folyó évi április hó 13. d. u. 5.
órájára kitűzetik, a melyre az ér-
dekeltek ez uton is meghívotnak
azon észrevétellel, hogy a telep-
helyszín- és tervrajza, valamint az
üzem módjának leírása a kapitányi
hivatal iparügyi osztályánál folyó
évi április hó 13-ig, mindenkor a
hivatalos órák alatt betekinthe-
s a netáni észrevételek írásban
ugyanott; előszóval pedig a hely-
színi tárgyalás alkalmával megte-
hetők, mert a mennyiben ilyenek
nem említettnek, s ha köztelin-
tetek gátolag fel nem merülend-
nek, a telepengedély az idézett
törvény 80. §-a rendelkezéséhez
képest ki fog adatni.

Arad, 1908. évi április hó 8-án.

Sariot,
főkapitány.

MEGYEI TELEPHON 292.

Scherhag Testvérek

kertésztele

Arad, Orczy-utca 26. sz.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy kertek és sírok beültetését szőnyeg vagy bármily más növényekkel jutányos áron elvállalunk, iparkodva, hogy a n. é. közönségnek izlését mindenkor kielégítsük.

Megrendeléseket Andrássy-tér 18. sz. (Lócs házban) levő üzletünkben is elfogadunk.

Kiváló tisztelettel

1063 Scherhag Testvérek.

TELEPHON 476. SZÁM.

Motorvevők figyelmébe!

A valódi Kállai-téle „Glória” benzínmotorok és villanygyújtású benzínmotorcséplőkészletek esakis KÁLLAI motorgyárban Budapest, VI., Nagymező-u. 43. sz. alatt szerelhetők be. 497

Teljes jótállás kitűnő esáplósért.

Olcsó árak 3-5 évi részletre.

Motoraink terjesztése érdekében használt gézgépek eserébe vétetnek. Hírnöves „GLÓRIA” motoraink az egész országban a legkitűnőbb sikerrel működnek.

Pontos cím:

KÁLLAI motorgyár
Budapest, Nagymező utca 43.

Tessék árjegyzéket kérni.

Albert Lajos

épület és butor-asztalos

Petőfi-utca 10. szám.

Elvállal mindennemű

asztalos munkák, bolti berendezések készítését

a legszebb kivitelben a leggyorsabban és mérsékelt árak mellett.

Becses pártfogásért esedezik,
tisztelettel

ALBERT LAJOS.

Saját termésű kitűnő tisztán kezelt magyaráló és pecsenyeborok

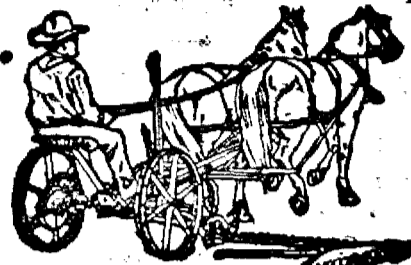
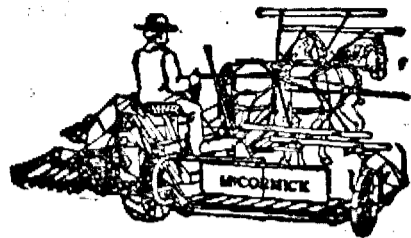
úgy nagyobb mennyiségben, valamint palacszkokban, kapható

Winter Adolf

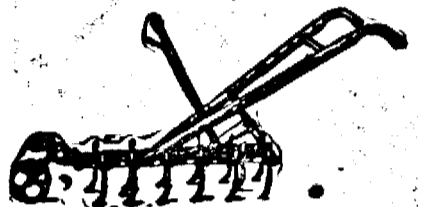
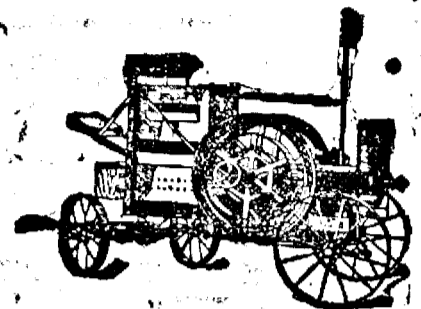
üggyvédnél 555

ARADON,

Deák Ferenc-utca 40. sz. alatt.

M. Cormick
amerikai aratógép-gyár

igazgatósága és főraktára: ●
Budapest, V., Alkotmány-utca 12.
Knecht E. John igazgató.
No Cormick kéveköto-aratógépjei és marokrakó-aratógépjei a magyar viszonyoknak megfelelően külön lesznek gyártva.
Ez nem üres frázis, hanem tény!

Vezérképviselők Kovács Soma és Tár-a urak Aradon. 6986

Vas-, fűszer- és gépkereskedésben, egy-egy tanuló felvétetik.

Eladó szőlőoltvány.

Elsőrendű bor és esemege fajta dugyökérzetű fásoltvány, valamint sima zöldoltvány nagy mennyiségben kaphatók a legolcsóbb árban

HOLZEISEN JÓZSEFszőlőbirtokos és szőlőoltvány termelő
M-Pécska.

922

Veszek

urasságoktól használt nyári és téli férfi ruhákat, utazóbundákat, háló, ebédlő és más butorokat 1111

a legmagasabb áron veszek és eladok. Kívánatra vagy levélbeli meghívásra házhoz is megyek.

Menczer Márton

Arad, Árpád-tér 5. sz.
(Izraelita templom épület.)

Kérem a cégre ügyelni!

Ház

eladása vagy bérbeadása.

Az aradi 779. sz. tjkben A + 1. sorszám alatt foglalt

Ötvös-utcai 11. számú ház

(ezidő szerint hentesüzletre berendezve) szabad kézből eladó esetleg bérbeadó. Az adás-vétel, illetve bérleti feltételek alólírott-nál a hivatalos órák alatt bármikor megtudhatók.

Winter Adolf,

üggyvéd.

1361 Deák Ferenc-utca 40. sz.

Telefon szám 184. **Mosóintézet átvétel!** Telefon szám 184.

Van szerencsém a t. közönség tudomására adni, hogy a hosszú évek óta fenálló és teljes megelégedésre működő, legjobb hírnévnek örvendő

Bettelheim-féle mosóintézetet

Aulich Lajos-utca 2. szám átvetttem és annak szakszerű kezelését személyesen fogom tovább vezetni. — Főelőnye intézetemnek, hogy a mosást és tisztítást hánlilag kezel, minden vegyszer mellőzésével, kizárólagosan kézimunkással, melynek következtében a ruha nincs kitéve időelőlől romlásnak.

Sok éven át szerzett tapasztalataim remélni engedik, hogy kifogástalan munka szállításával ki fogom érdemelni t. megrendelőim feltétlen bizalmát.

Kiváló tisztelettel

471

FISCHER LIPÓTNÉ,

a Bettelheim-féle mosóintézet utóda Aulich Lajos-utca 2. szám.

PREMIER KERÉKPÁROK

utólérhetetlenek!

A világ legversenyképesebb cége, amelynek évi termelése több mint 110.000 kerékpár.

Árjegyzék ingyen és bérmentve!

Árjegyzék ingyen és bérmentve!

Egyedül kapható:

HAMMER VILMOSNÁL
ARADON. 5974**Zálogtárgyakról**

zálogcédulákat, brilliáns és gyémánt köveket, tört aranyat veszek.

Születési, névnap, nász és menyasszonyi ajándékok

arany, ezüst és

1191

ékszertárgyakban

rendkívüli olcsó árak mellett kaphatók.

Farkas J. Streicher

Arad, Tökölvtér 1.

Aki jó és izletes halat

rendes időben nagypéntekre óhajt, kérem azt nálam előre megrendelni, hogy kellő időben és kívánsága szerint legyen kiszolgálva.

Egyben ajánlom a n. é. közönségnek raktáromon levő, nagy mennyiségű nemes faj narancs, citromot az üssepkekre, olcsó ár mellett.

Tisztelettel

633

Breger J. Szabadságtér 14.

A 13 vértanu szoborral szemben.

Városi és megyei telefon 615.

Megérkeztek a tavaszi divat újdonságok!

Brunner Béla

uri divat és különlegességek üzlete

Arad, Szabadságtér 20.

(Föray-utca sarok, gróf Nádasdy-palota)

Ajánlja dusan felszerelt áruraktárát, hol a legszebb és legdivatósabb kalapok, ingek, gallérok, kézelők, nyakkendők, keztük, zseb-
kendők, harisnyák, sétabotok és esőernyők, stb. kaphatók.

Nagy választék férfi, sport sapkákban és gyermek sapkákban.

Divatújdonság francia és olasz

illatszer különlegességekben.

Kamerli J. pécsi keztügyár főraktára.

Olcsó árak. Pontos kiszolgálás.

Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek

FRA TER és DOMOTÖR

okleveles mérnökök irodája

ARAD, SALACZ GYULA-UTCA 1 SZ.

Etvállalják

városok, községek, uradalmak felmérését, szabályozását, tagosítását, parcellázását, erdei és iparvasutak tracirozását, tervezését és építését.

Specialisták

vizszabályozások és vizierőművek tervezésében és létesítésében.

• **Jutányos árak!** •≡ **Figyelemre méltó!** ≡

**Angol és francia
Illatszerek.**

Arc-cremek, arcporok, kézfinomítók, kölni-vizek, hajszeszek, szappanok, szájvizek, fogpaszták, fogkefék, fogporok és mindennemű háztartási cikkeknek legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrása az

ujjonnan megnyilt

Drogeria

ARAD. 1368

Weitzer János-utca 2.

(Minorita palota.)

Levél cím: **Vöröskereszt Drogeria Arad.**

Hölgyek figyelmébe!

Megérkeztek a tavaszi újdonságok!

KELLER VILMOS

párisi bazárja

ARAD, Zrínyi-utca 1.

Ajánlja dusan felszerelt áruraktárát, hol a legszebb és legdivatosabb csipke aplikáció, betét csipke kelme, csipke ruhák, dísz dolgok kaphatók

Nagy választék különleges himzett batisztokban, valódi svájci és lioni himzések a legnagyobb választékban és a legolcsóbb árban.

Nagy maradék kiárusítás fehér himzésekben és díszdolgokban minden elfogadható árért.

== Csekély kiadás! Kevés haszon! ==

!! **Megérkeztek a tavaszi újdonságok** !!

Zimmermann Ignác

norinbergi, diszmű és férfi divatárú-üzlet — **Arad, Szabadság-tér 21. (Lengyel-ház.)**

Ajánlja a nagyérdemű közönség figyelmébe dusan felszerelt raktárát, mint elismert elsőrendű és legolcsóbb beszerzési forrást, ahol pontos és lelkiismeretes kiszolgálás mellett a legelőnyösebb árban szerezhetők be: férfi kalapok, keztyűk, nyakkendők, ingek, harisnyák, egyszóval mindennemű uri divatcikkek, valamint gyermeksapkák és kalapok. Gyermekkoscsik, gramfonok, lemezek, húsvéti tájások, öntözők, illatszerek nagy választékban. Eső és napernyők nagy raktáron. Séta-botok. Utazási cikkek. Valódi Lignum-Sanctum tekegolyók és bábuk.

Valódi amerikai önműködő ablakredőnyök nagy választékban.

Legolcsóbb, legjobb
bevásárlási forrás
háztartási szükségletek
fedezésére.

A J Á N I J U K.

Arcz-cremek	Fogpasták
Illatszerek	Fogkefék
Hölgyporok	Szájvizek
Kölni vizek	Szappanok
Fogporok	Hajvizek
Fogcremek	Szoba-illatok

VOJTEK ÉS WEISZ

drogueria és parfumeria nagykereskedése

ARADON.

Jégszekrények

kitünő hűtőképességgel, csekély
jégfogyasztással, legjobb szer-
kezettel, m i n d e n nagyságban
. nagy választékban kaphatók .

Szabó Albert 1496

Ő cs. kir. fensége József főhg. udv. szállítója
Arad, Andrassy-tér 16.

Üveg, porcellán, lámpa és konyha-
berendezési cikkek n a g y raktára.

Városi és megyei telefon 239.

POROSZ **KÖSZÉN**
MAGYAR

blombázott zsákokban,

ROSTÁLT BÜKK-FASZÉN

házhozhoz szállítva legolcsóbban kapható

ALTMANN EDE-nél

Wesselényi- és Kiss Ernő-utca sarkán

Telefon 46.

451

Telefon 46.

NIGRIN legjobb
cipőtisztítószer

mely a legpompásabb fényt adja és a bőrt tartóssá teszi. **Nigrin**
egészségi szempontból melegen ajánlható, mert **Nigrin** folytonos hasz-
nálatnál is a bőrt légmentesen el nem zárja, úgy hogy a láb kipárolgását
nem akadályozza.

St. Fernolendt, csász. és kir. udvari szállító BÉCS.
Mindenütt kapható. 6004

Arany oklevéllel kitüntetve.

Braun Samu, Berger Antal és Társai

szobafestő és mázoló munkák vállalata

ARADON, FORRAY-UTCA 7.

Van szerencsénk az igen tisztelt közönség figyelmét felhívni, hogy
Aradon **Braun Samu, Berger Antal és Társai** cég alatt
szobafestő és mázoló ipart üzünk.

Azon körülmény, hogy cégünk az Aradon már elismert legjobb
festőkből alakult meg, továbbá, hogy a munkák kivitele személyesen
általunk történik, ezeknél fogva abban a kellemes helyzetben vagyunk,
hogy úgy egyszerű, valamint legpazarabb kivitelű szobafestő és mázoló
munkákat akár helyben, akár vidéken a legjutányosabban végzünk.

A nagyérdemű közönség b. pártfogását kérjük

1403

Braun Samu, Berger Antal és Társai.

Husvétii tojás festékek

minden színben.

Mikádó papir!

Osztara papir!

Szivárvány papir!

Csillagvirág papir!

Tojások festésére a legalkalmasabb.

Vidéki rendelések azonnal eszközöltetnek.

Kapható egyedül:

Rozsnyay Mátvás

gyógyesortárban

301

Arad, Szabadság-tér.

Jutányos árak.

Még új,

Pontos kiszolgálás.

de már is köztudomásúvá vált, hogy

1557

Pipere áruk, Kötszerek, Gummiárúk és minden egyéb háztartási cikkeknek legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrása a

Vöröskereszt Drogeria

Arad, Weitzer János-utca 2., (Minorita-palota).

Kölni vizek
Haj vizek
Haj-festékek
Brillantínok

Angol és francia
Illatszerek eredeti
üvegekben és
kimérve

Arc-cremek
Arc porok
Kézfinomítók
Szappanok

Köröm paszták,
reszelők ollók,
emálok és
polisoirek

Száj-vizek
Fog-paszták
Fog-cremek
Fog-porok
Fog-kefék

Fésük, hajtük, hajke-
fék, hajgöndörítők és
hajhálók

Valódi Hollandi cacao-
porok eredeti dobozok-
ban és kimérve, legfino-
mabb Bourboni-vanília

Mindenmü Gyer-
mek-tápszerek és
Huskivonatok

Legfinomabb francia
és belföldi cognak,
Likörök és Likör
eszenciák

Czipő-paszták
Czipő-kremlék és
tisztító-ruhák

Szivacsok és Szivacs-
hálók, Mosdó-keztük
és Mosdó-ruhák

Padló-paszták és
viaszok, padló-kefék
és Mázoló-ecsetek.

„RAPIDOL”

legjobb ~~sz~~ fémtisztító szer ~~sz~~
a világon, méregmentes, nem mar és a tár-
gyaknak tartós fényt ad.

Pontos kiszolgálás.

Levél cím:
Vöröskereszt Drogeria
Arad, Weitzer János-utca 2. szám.

Pontos kiszolgálás.